

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

4936 N. 13th Street
Philadelphia 41, Pa.

Жовтень

9

October

1963

О. Трутовський:

Дівчинка з гарбузом

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK XX. ЖОВТЕНЬ Ч. 9

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурчинська,
Осипа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Ірина Пеленська,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1963 \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокое число 50 центів

Зміст:

- Г. Черінь: Чорнозем
М. Когутяк: Скріплюймо наші сили
В. Ермоленко: Користаймо з нагоди
М. Тарнавська: Чи справді мало читаємо?
Українські школи в Бельгії
К. Шгуль: Одного пополудня в Гелуані
Л. Бура: Під звуки бандур
Наша стипендістка
М. Когутяк: Ще про жінок-заточенок
Ще про школу українознавства
О. С.: Успіхи жінок
К. Яремчук: У першу річницю
І. В. П.: Перед Конференцією СФУЖО
О. З.: Вшанування визначної громадянки
Р. Міхняк: Причини старіння
Л. Б.: Українське помешкання
Є. Котис: Скорий обід
Українська вишивка: Настільник
О. Літинська: На модні теми
Тітка Марійка: Мнємо вікна
О. Цегельська: Жартівливі хлопчики
О. Чернобицька: По доріжці
Р. Завадович: Як Василько вліяв лиса
І. Борисова: Зелений Гай

На обгортці:

На обгортці репродукція картини
О. Трутовського „Дівчинка з гарбузом“ із 1879 р.

OUR LIFE

Vol. XX OCTOBER No. 9

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscription
in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Australia
2 pound sterling per year. Sub-
scription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamante
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
1 Barwon St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

Нова збірка поезій

Діма

ТРЕТІЙ БЕРЕГ

Обкладинка Я. Гніздовського

Ціна \$1.00

Замовляти в Централі СУА

На терені СУА

7. жовтня 1963 — Конференція Референток — Окр. Рада СУА в Шикаго.
26. жовтня 1963 — Вишивані Вечерниці — 22 Відділ СУА в Шикаго.
26. жовтня 1963 — Вишивані Вечерниці — 43 Відділ СУА у Філадельфії.
27. жовтня 1963 — Концерт хору 22-го Відділу СУА в Шикаго.
23. листопада — Вечір Фолкльору й Розваги — 43 Відділ у Філадельфії

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1863 — 100 літ тому народилась письменниця й мовознавець МАРІЯ ЗАГІРНА. Походила з російської родини. Познайомившись на вчительській посаді з Борисом Грінченком, вона вийшла за нього заміж і стала йому вірною помішницею в його літературній праці. Сама писала оповідання й перекладала для молоді. Завдяки досконалому знанню української мови стала членом Словникової Комісії при УАН.

1833 — 130 літ тому народилась ПЕЛАГІЯ ЛИТВИНОВА з роду Бартошів. Перейнялась тодішніми кличами народників і стала досліджувати український фолкльор. Їй завдячуємо першу збірку українського вишивкового орнаменту та працю „Життя і звичаї Чернігівщини“. Померла у 1904 р.

1863 — 100 літ тому народилась у сім'ї Поповичів у Велдіжі донечка Климентина. По закінченні вчительської семінарії вчителювала в Жовківщині. Свої вірші й оповідання містила в „Зорі“, „Ділі“ та Літ. Наук. Віснику під найменням КЛИМЕНТИНИ ПОПОВИЧ-БОЯРСЬКОЇ. Перше її оповідання було поміщене в „Першому Вінку“.

ДИПЛОМНИЙ КОНЦЕРТ

Дня 20. травня 1963 відбувся в Торонто концерт Оксани Борис, випускниці Муз. Інституту ім. Лисенка з фортепіанової класи проф. Марти Кравців-Барабаш. Молода піаністка приємно вразила всіх досконалою технікою і зрілістю виконання.

НОВЕ МУЗИЧНЕ СТУДІО

П-ні Ірина Бубнюк перенеслась із нової Скошії до Вінніпегу й відкрила тут своє власне студіо. Вона студіювала спів і фортепіан у Королівському Каледжі Музики в Лондоні і є переможцем із трьома медалями в концертних змаганнях Британії.

Наше Життя

РІК XX.

ЖОВТЕНЬ, 1963

Ч. 9

Ганна Черінь

ЧОРНОЗЕМ

Вітри зрадливі, паморозь осіння,
Нестерпний жаль — усе злилось водно...
Розсипалось у всі краї насіння,
Пшениці української зерно.

Взяли з собою свій талан і розум,
Бо інше ворог вже давно забрав —
Та скарб в хустині білій — наш чернозем
Несли крізь фронт і марева заграв.

Тому прийшлося в Канаді поселиться,
А той пішов у бразилійський степ.
Часом важка була чужа земляця,
Та потом полили — і хліб фосте.

І сталося чудо: грудка черноземна
Родючою зробила цілий лан!
Неначе сила, дивна і таємна,
Принесений на серці талісман.

Якось тому причина невідома,
Що на убогій, пісковій землі
Зродив нам хліб такий, неначе вдома,
На черноземній вдобрений землі.

Коли ж уже про збіжжя говорити,
Понад усе найбільш відзначить слід —
Ростуть нам добрі українські діти,
Чорнозему того найкращий плід.

Із збірки „Чорнозем“

Відоме, але не сприйняте

„Так ти за чужомовними словами забудеш промовлять «Єрусалим»“.

Леся Українка

На цьому місці ми звертаємося завжди до членки СУА, подаючи їй деякі важливіші проблеми сучасності. А сьогодні наше слово до матері-союзниці. У справі? Будете розчаровані; у справі української мови. „Ми вже то чули багато разів“ — скажете.

Справді, історія боротьби за українську мову не нова. Хто не чув про неї? Вона зачалася сто літ тому, в 1863 р., офіційною забороною російського уряду вживання нашої мови і з того часу ведеться з малими перервами (такими, як пробудження 1848 р., революція в Росії 1905 р., українські визвольні змагання 1917-21 років, культурні відродження в Центральній і Східній Україні у 20-тих роках і в Західній у 20-тих і 30-тих) до сьогодні. Супроводять цю боротьбу висилки на Сибір, арешти українських гімназистів і стріли на польському університеті у Львові, винищення тисячів діячів українського слова в останніх десятиліттях. Останній різкий етап цієї боротьби — це арешти в Києві 1963 р. серед членів підпільної студентської організації в Україні „Тризуб“, що її завданням є боротися за права рідної мови на університетах України.

Чи ж мова така важлива, що за неї треба віддавати життя?

Коли ми прибували до чужих берегів — німецьких, французьких, англійських, американських — нам казали: „Вивчайте нашу мову. Це є ключ до життя країни. Він відкріє вам вхід на всі щаблі кар'єри“. „Це правда“, казали ми й пильно вивчали чужу мову, ми й наші діти. І тут зайшло трагічне явище. Разом із прийняттям чужої мови цілі покоління українців відходили від рідного народу; сьогодні замість 7 мільйонів українців в Америці й Канаді маємо не цілі 2 мільйони, а активних і свідомих членів української громади не більше, як кількадесять тисячів.

Бо мова — це не лиш шабель до кар'єри. Це передумова культури народу й знищити мову, це знищити духове життя нації, а тим самим її самобутність. Тому, вивчаючи мову країни поселення, не вільно дати дітям забути рідну мову. Адже ж кожна культурна людина знає найменше дві мови, а й більше не є для неї забаргато. Не буде це забаргато й нашим дітям. Українська родина мусить бути остоею рідної культури, а від матері залежить, якою мовою говоритимуть діти й яким духовим життям житиме родина.

Цей святий обов'язок хочемо пригадати матері-союзниці з початком нового шкільного року, коли парафіяльні школи й школи українознавства відкривають свої двері для української молоді. Здійснюймо солідарно клич: „Кожна українська дитина до української школи!“.

На актуальні теми

Скріплювати наші сили

Голос наших посестер із Дітройту заторкнув наболілі струни кожної української душі. Бо ж усім нам добре відома доля нашого народу, що 45 літ тому впав жертвою народовбивного червоного імперіялізму.

Теперішнє політичне положення у світі з'ясувала вже п-ні С. О. у ч. 8 Н. Ж. Знаємо, що воно некорисне для нас і нашої визвольної справи. Тому ми мусимо числити на себе самих та змагати до того, щоб стати чинником сили, з яким інші будуть рахуватися. Боротьба наша важка та рук нам опускати не можна — навпаки, мобілізувати всі наші духові й матеріальні сили, щоб дійти до нашої мети.

Перш усього мусимо освідомити собі, що крім зовнішнього ворога, який поневолив нашу Батьківщину, маємо безліч внутрішніх перешкод, що безпощадно нищать наші вітальні сили. До них належать:

1. Брак віри в себе та свій народ.
2. Роз'єднаність і ненависть до свого, таки рідного брата.
3. Непощанування авторитету.
4. Брак організованості, дисципліни, політичного вироблення та витривалості у спільних діях.
5. Брак розуміння для важливих суспільно-громадських і політичних акцій.
6. Перевага загумінковості у представленні до соборності.
7. Почуття меншевартості до чужих.
8. Неоправданий песимізм та апатія.

Яку ж силу й допомогу Рідному Краєві можемо дати під тиском тих восьми „прикмет“? Благальне слово „Допоможть нам!“, що його кличе не тільки 63 Відділ СУА, але вся поневолена Батьківщина, зависло в повітрі й висітиме так довго, аж поки не зрозуміємо, де корінь лиха.

Нашу спільну організовану дію можна звести до таких точок:

1. Скріпити нашу віру в життєздатність нашого народу, що в найтрудніших лихоліттях бореться й оживає, мов той мітичний Прометей.
2. Не ридати, а добувати! Нашим новітнім мечем повинно стати „слово“

Лесі Українки, наша наука й культура, що своїм вогнем засвідчить про нашу волю й змагання до свободи.

3. Гуртуватись сильніше коло нашої Церкви та поглиблювати релігійно-моральні засади в нашому житті. Підтримати морально тих, що боряться за віру на Рідних Землях.

4. Інформувати чужинецький світ про стан нашого поневоленого народу. В тій цілі вийти з нашого „гетта“ і здобувати приятелів для нашої справи серед чужих організацій, наукового світу та на терені ОН.

Користаймо з нагоди

Лист 63 Відділу СУА з Дітройту у червневому числі Н. Ж. навів мені деякі думки. З цілого комплексу їх виловлюю тільки деякі, що просяться на папір.

Членки 63 Відділу підняли питання, як допомогти Україні — лишитися Україною, тобто рости, розвиватись і не піддатись русифікації, а врешті дійти до самостійності.

Безумовно, що наказових розпоряджень робити не можемо й чудодійної палички для цього немає. До того не знаємо добре тієї дійсності. Не забуваймо, що нас уже є кілька емігрантів і кожна з них уявляє собі Україну такою, якою її залишила. А життя йде, Україна змінює своє обличчя. Нове покоління, що росте й формується там, має різні від наших погляди. Це покоління не знає давньої дійсності, бо все що їм подається з нашого минулого, є відповідно спрепароване. Ми в їх очах є ворогами нашої Батьківщини. Але це нехай не зражує нас! Для нас головне, що національного духу окупант витравити не зміг, коли в недавньому народочисленні 37 мільйонів признало до української народності. Вони пригнічені, але не покороєні. Лиш практичне життя, зв'язок із зовнішнім світом, видання й мистецькі вияви дають нам можливість пізнати один одного. В останньому часі культурний обмін студентами й мистецькими чи науко-

5. Дбати всіми силами про збереження молодого покоління. Заохочувати нашу молодь до студій української історії й літератури, політичних та суспільних наук.

6. Об'єднати якнайбільше українців, чоловіків і жінок, а також нашу молодь у рамках організацій. А тоді спільними силами піддержувати акції УККА та Союзу Українок Америки, не жалюючи грошей на зв'язки й репрезентацію.

Як бачимо, поле нашої праці широке й розлоге. Чимало ми вже зробили досі. Та не слід нам вдовольнятись дотеперішнім успіхом, а скріпити нашу працю вдвоє, втриє, а то й у десятеро. Це й буде найкраща допомога Рідному Краєві.

Марія Когутяк
голова Окр. Ради СУА в Ютиці

Чи справді мало читаємо і чому?

В усьому світі, а в країнах західно-європейської цивілізації зокрема, за останні десятиліття потреба читати зросла до тієї міри, що вона стала просто konieczністю. Дослідники вказують на факт, що навіть найосновніше з усіх людських занять — хліборобство — вимагає в наш час досить високої грамотності й обзнайомлення з інформативною літературою. Що більше: за останні десятиліття кількість друкованого слова досягла головокружних просто розмірів. В обличчі грядучої повені інформативної, освітньої, та розважальної літератури, на перший план виступає потреба селекції: давно перерішене питання „чи читати“ заступила актуальна дилема людини нашого часу „що саме читати?“

В нашій батьківщині, як і в інших країнах цивілізованого світу, книгопечатання незвичайно поширене. В Україні під сучасну пору існує понад 78 тисяч різного роду бібліотек, що з них найбільшою є шостимільйонна книгозбірня Бібліотеки Академії Наук УРСР у Києві. Згідно з інформаціями Української Радянської Енциклопедії в 1956 році на кожних сто осіб була в бібліотеках України 351 книжка. Варто мати на увазі, що це відношення в Англії виносить 117 на 100, в Америці 88 на 100, а в Японії 14 на 100. Книжковий оборот українських

бібліотек теж дуже високий і статистичні міжнародні порівняння свідчать у нашу користь. Книжку в Україні не лише читають, але й купують: чужинці — відвідувачі Києва звернули увагу на унікальне явище: черги книгопокупців на вулицях під книгарнями.

На тлі такого росту книгочитання — і в світі, і в Україні зокрема, — незрозумілими й дивними видаються часто і в розмовах, і в пресі повторювані закиди, що ми, українська еміграція, „мало читаємо“. Правда, твердження це занадто генералізоване, загальникове, щоб його можна було справжніми доказами потвердити або заперечити. Та й справжні докази майже неіснуючі. Царить повна темнота, коли йдеться про будь-які солідні статистичні дані. Немає вірогідних студій, що давали б образ книжкового обороту еміграційних бібліотек, немає зібраних даних про загальний тираж та розпродажу еміграційних видань. Інформація в цій ділянці спирається звичайно на здогадки та на відірваних, не завжди типових, явищах. Видавничі справи на еміграції дуже занедбані, фахового кольпортажу майже зовсім немає, справи реклами книг трактуються по-аматорському, а преса свою повинність перед читачами і літературою — критично інформувати про книгарський ринок — занедбує і легковажить.

Коли твердимо, що наша еміграція мало читає, то мусимо мати на увазі стандарт до якого її рівняємо. Мало — в порівнянні з населенням в Україні? Чи з населенням країни, в якій живемо? Мало читає взагалі, чи тільки мало читає українською мовою? І врешті, якщо справді читає мало, то — чому?

Книгочитання в наш час сповняє три основні функції: інформації, освіти і розваги. В усіх цих трьох ділянках література українською мовою зустрічає поважного конкурента у виді чужомовної літератури. Суперництво це вирішується звичайно в некористь української літератури. У

випадку інформаційної й освітньої літератури не тільки тому, що в нас її справді обмаль, але передусім тому, що цього вимагає успішне пристосування до життєвих умовин у країнах нашого поселення. І так український емігрант мусить шукати інформацій про актуальні щоденні потреби в чужомовних довідниках, а український студент неукраїнських шкіл мусить здобувати освіту за допомогою чужомовних підручників. Українське красне письменство натрапляє на ще більші труднощі. Воно змушене втримуватись у неспівмірній конкуренції з найкращими творами світової літератури, а разом із тим поруч із усією світовою літературою, воно в наш час виставлене на суперництво з іншими новими родами розваги, такими як радіо, кіно чи телевізія.

Якщо порівняння робити в часі і ставити звужене твердження, що, мовляв, наша інтелігенція на еміграції читає менше, як ця сама інтелігенція читала колись на батьківщині, то всі вищенаведені фактори промовляють ще яскравіше. Крім того мусимо пам'ятати, що велика кількість української інтелігенції перемінилась на еміграції в робітничу клясу — а ця — зрозуміла річ — через більше фізичне виснаження, меншу кількість свобідного часу, та брак відповідних стимулів завжди менше читає від вищепоставлених соціо-економічних груп. З другого боку варто пригадати одначе, що тираж багатьох українських книжок в передвоєнній Галичині, наприклад, не був часто більший від накладу деяких еміграційних видань, а тому наш національний стандарт не зовсім певний, а може навіть закрашений певною ілюзійною суб'єктивністю.

За даними книгарів із більшою певністю можна твердити, що існує певний спад зацікавлення українською книжкою в порівнянні з першими роками нашого поселення в Америці. Таборова ера еміграційного життя була винятково сприятлива книгочитанню:

гір, тоді місто голова УККА, теж оглянули Україну й могли сказати її провідним людям кілька слів правди. Чому не використати нагоди поїздки у складі американських делегацій? Наша молодь зробить враження своєю привабливістю, своїми запитами, своїм сміливим виступом. Це безумовно допомагає нашій справі, хоч зараз успіху не дає. Треба лише вміло й розумно використати кожную нагоду для контакту й інформації.

Звісно — це не розв'язка на запит 63 Відділу. А тільки один із засобів, що може допомогти.

В. Ермоленко
б. голова 16 Відділу
з Міннеаполісу

багато вільного часу, обмежені можливості руху, мінімально забезпечене життя і порівняно добрі видавничі умовини сприяли і ростові і консумпції літератури. Перші роки в Америці ще віддзеркалювали таборове світосприймання. А далі поступова акліматизація, знайомство з мовою країни поселення, і конкуренція кіна, радія, телевізії та чужомовної літератури, відчужила українського читача від української книжки. Ще більшим ворогом всякого книгочитання взагалі стала дрібномишанська жадаба матеріального збагачення, із збільшеною увагою для таких символів соціального престижу, як домашнє устаткування чи столове накриття. (Виставні домашні книгозбірні теж бувають символами соціального престижу: їх часто виключно в таких цілях скуповують! — але це трапляється тільки в найвищих суспільних класах Америки, до яких ми, очевидно, не доходимо.)

Не знаючи, одначе, наскрізь несприятливі умовини, українські читачі таки існують. Про це свідчать вже навіть ті відірвані голоси більш підприємчивих видавців та кількох ентузіастів, що поєднують в собі прикмети автора, видавця і кольпортера. Про це свідчать досить численні в нас літературно-мистецькі клуби, непогана фреквенція на всіх добре організованих літературних вечорах, а навіть гуртки книголюбів.

Намовляти не-читачів читати — трудна і невдячна справа. Книгочитання — це звичка, своєрідний кондиціональний рефлекс що його набувають звичайно ще в дитинстві. Це звичка, що твориться не свідомим раціональним рішенням, але життєвим досвідом, який змалку пов'язує книгопечатання з приємними асоціаціями пережитих зворушень і екстаз.

Готові оформлені читачі в нас є, але за браком відповідного стимулювання частина їх мало, а то й зовсім неактивна. Спонукувати читачів читати — завдання передусім преси і видавництва. В нашій пресі — зокрема в тій найпочитнішій щоденній пресі — немає ні одного систематичного огляду нових видань. Прекрасний задум Свободи — бібліографічно-кри-

тичний додаток, що його єдине число появилось перед кількома роками — залишився тільки щедрим, багатообіцюючим жестом. В нашій пресі і надалі критика по'являється рідко й непомірковано, а то й зовсім випадково, і часто замість інформувати читача, дезорієнтує його ще більше. Багато пише наша преса про потребу

рятувати для українства молоде покоління, але навіть про дитячу літературу немає систематичної інформації. А саме ця література має своїм завданням виховувати й формувати майбутнього українського читача.

Якщо й справді українська еміграція читає мало, то в цьому винні не тільки самі читачі.

Українські школи в Бельгії

Спрямувавши всю увагу на допомогу навчальним станицям у Німеччині в роках 1954—1963 США не слідкував за справою навчання української дітвори в Бельгії. Тим часом тут існує численне українське поселення і підрастає багато дітвори. Створенням шкіл займається Українське Науково-Освітнє Товариство (УНОТ), що організувало дотепер 14 станиць для шкільної дітвори, а 7 для старших у формі курсів українознавства.

Здавалось би, що про українську дітвору в Бельгії належно подбали. Та треба знати місцеві умовини, щоб зрозуміти ситуацію й вигляди тих шкіл. Вони борються з великими труднощами і потребують уваги та підтримки інших наших поселень.

Пам'ятаємо, що недавно тому з Бельгії за океан виїхало багато українських родин. Це значить — виїхали ті здорові й підприємчиві одиниці, що не боялись труднощів дороги й нового поселення. Залишились ті, що не мали змоги виїхати, бо їх здоров'я надщерблене важкою працею в копальнях. Їх усе прибуває, бо умовини копальної праці трудні. І в наслідок того в українській громаді Бельгії більш як половина інвалідів, нездібних до фізичної праці. Живуть вони з невеликих пенсій та приробітків жінок, що провадять невелике господарство.

Чи в таких умовинах громаді легко створити сітку свого шкільництва? Ясно, що ні! Немає власних Народніх Домів, де могли б приміститися школи, немає вчителів, що могли б їх провадити, немає підручників, з яких діти мали б учитись. І тому школи українознавства постали там лиш із великою пожертвою небагатьох одиниць, згуртованих в УНОТ-і. Та цю напругу сил недовго витримає й найздоровіший організм. Тому підтримка краще влаштованих поселень доконче потрібна.

Яка саме? — питаєте. — Скільки там шкіл і якої допомоги потребують? „Рідні Школи“, що охоплюють шкільних дітей (а ці найбільше цікавлять членок США), існують у десяти місцевостях. Це є: Л'єж (21 дітей), Шателе (7 дітей), Шарлеруа (45 дітей), Ватерсхей-Звартберг (32 дітей), Еезден (6 дітей), Мораж (10 дітей), Ля Лювієр (17 дітей), Перон (6 дітей), Тюмет (17 дітей), Орню (9 дітей). Разом 170 дітей, що побирають науку українознавства.

Які потреби цих шкіл? Перш усього приміщення, яке УНОТ мусить оплачувати. Дальше кошти дороги вчителів, що мусять доїжджати з дальших осередків, бо в малих місцевостях їх немає. А по-третє — це підручники й шкільне приладдя, що школа мусить дітям доставити.

Також видатки шкіл українознавства ми дотепер покривали в Німеччині. Коли їх перебрав від нас інший чинник, слід нам подумати про інше поселення. Це також українські діти, що їх треба пригорнути! Вони теж повинні навчитись українського письма та послухати переказів з історії України! Вони теж радо вивчать українську пісню і послухають слів великого Тараса! Допомогою УНОТ-ові ми скріпимо це започатковане діло.

На заклик Екзекутиви США всі Відділи, що мали патронати над школами українознавства в Німеччині (крім одного) погодились перенести частину їх на українські школи в Бельгії. Це доказ їх готовости й відданости справі збереження української дітвори. Як гарно, що можемо їм подякувати на цьому місці! УНОТ та українська дітвору в Бельгії зроблять це напевне у своєму часі.

Чи Ви були на останніх ширших сходинах Відділу? Присвятіть один вечір у місяці на ту зустріч!

Одного пополудня в Гелуані

Так, се Єгипет... синій намет...
Так, се Україна... Он і садок.

Леся Українка
(„Весна в Єгипті“)

Пополудне добігало до кінця. В нагрітій квітневій тиші город відпочивав. Непорушно дримали кущі мімоз, розпустивши теплі мініятурні долоні своїх ніжних ажурних листків. Фіга пристрасно розставила зубчасті пальці, окутавшись солодким, тягучим запахом, який п'янив олеандри, що сонно намагались тримати важкі китиці набряклого квіту. В непорушному гарячому повітрі ліниво розвісив банан блідо-зелені розтріпані полотнища, а мрійник тамарикс ніжно тулив свої пухкі щокі до шорсткого підніжжя пальми, яка витягнула свою струнку шию геть поза зелену городу, до прозорої бані неба. Вона там так і застигла, напружено вдвляючись сухими вахлярами очей поза Ніль, у пустиню, де серед золотого піску рябіла великою цяtkою таємничка Саккара.¹

Мешканці вілли „Контіненталь“ також відпочивали, кожний на свій спосіб. Красуня Ніла, якої щокі останньо почали наливатись блідим румянцем, вигідно вмістившись на веранді, писала листи, описуючи всоте красу Гелуану. Мар-вич, київський промисловець, пішов на довший прохід до японського парку, — йому ж треба багато ходити, щоб скинути зайві кілограми ваги. Наймолодший гімназист, Микола, подався в дальшу прогульку аж на берег Нілу. Решта пансіонерів, менше здорові, набиралися ваги, дримаючи по кімнатах.

Леся відпочивала сама в шезлонгу, разом із нагрітим городом. Настрій у неї був чудовий,

бо нога не докучала, а про ліву руку й забула, тільки п'яний запах саду лоскотав горло, нагадуючи, що воно ще не зовсім здорове, та що вона його втомила, забагато говорячи до своїх учнів на лекції німецької мови. Але ж вони у неї різного віку й учити їх нелегко. Тому й доводиться багато говорити.

У неї ж також повно листів до відписування, але вона це зробить пізніше, коли вечірня прохолода загляне в теплий сад. А тепер повітря налягло ватяним плащем і не дає навіть читати. Справді приємно, ствердивши, що нічого не болить, лежати безрушно та дати волю своїм думкам.

— А думки мої все тугою летять до мого Краю. Жодна краса світу не затре мені моєї України. От — гляну на небо. Прозоре воно тут, бездонне, без жодного натяку й на найменшу хмаринку. Тільки теплим леготом тремтить нагріте повітря. Але ж яке воно інше у нас на Волині. Це ж щойно кінець квітня. І в Колодяжному щойно зійшов сніг. Земля парує сильним вогким запахом перегнилого листя, а вітер-пустун жене по свіжо вимальованій блакиті неба отари білих кудлатих хмар. Перемішує їх, зганяє до купи, то знову розриває на кусники та з радісним весняним свистом жене за ще голий, та вже бруньками набряклий ліс.

— Не забути мені запаху нашого чорнозему. Не зачарує мене цей золотистий красунь — Єгипет. Не розвіє моєї туги за Краєм, хоч він мені дуже близький. Єгипет мені майже рідний і нагадує мені мою Україну. Бідні босі діти, як і в нас, безжурно пустують на запорошеній дорозі. А вже Саїд та Мухамед цілком як київські — Петро та Юра. Тільки що чорні

та кучеряві. Хороші хлопчата, за дрібні послуги хоч пару копійок зароблять. І все веселі та до жарту готові. А як гляну на дівчат — бідні вони, босі, заслонені, а вогняні очі так і іскряться, повні радості та сміху. І Колодяжне стане перед очима — як з поля повертаються дівчата та як затягнуть „Ой, угорі пшениченька, а в долині овес“, а „гей“ ще довго бренть у вечірнім повітрі, хоч пісня вже давно урвалась.

— Так, ми співаємо, а вони сміються. Але ж раби — і вони, і ми. Так, „ми раби, немає гірших в світі, носимо кайдани й спимо під ними спокійно“. Це ж не над Дніпровою колискою остання з Гатор² проказала: „З заздощів вічну неволю судили боги твоїм дітям“. Ні, це не нам. І ми мусимо скинути з себе тавро раба, позбутися психіки невільника, щоб стати вільними, як інші. І не може бути для нас жодного компромісу, бо ж і ворог наш його не знає.

— Чи ж не влучно М. Костомаров писав: „Москва всегда жетела быть централезованною державою, а не федеративною“.⁴ І тому всі зусилля мого Степана, служити вірно цареві й цим помагати Україні — цілком марні, без значення.

— Дорогий Костомаров! Аж тепер він мені придається, коли надумала писати мою „Боярину“. Як тепер пам'ятаю: „Русские не заботились ни об изяществе формы, ни о вкусе, ни согласи цветов лишь бы блестело и пестрело. В их одеждах не было талии: они были мешки...“⁵

— Бідна моя Оксаночко, боярине, доведеться тобі обміняти красну вишивану сорочку на шахраван...

Аж сумно, як це я його надіну?

Йй важко звикнути до чужих звичаїв... „У казаков, женщины пользовались сравнительно большой свободой: а тут женский пол находился взаперти...“⁶ Осоружні ці рабські звичаї...

Уклонишся, боярин поцілує
Тебе в уста...

-- Степане, що ти кажеш?
Мене бояри цілувати мають?..
Степане, хіба ж не бачиш?
Я гину, в'яну, жити так не можу!
— Се правда, не ростуть квіти
в темниці..
А я гадав.

**
*

Саїд і Мухамед якраз скінчили працю в кухні. Правда, Саїд був уже самостійний, він чистив черевики й мав свою вірну клієнтку. Але він не цурався жодної роботи й часто кінчав свій день разом з Мухамедом у кухні „Континенталу“. Вільні вже аж до вечора, рішили заскочити в город, щоб побачитись з Миколою, чи поговорити з білявою панєю.

Дивна та пані, що аж з-за Чорного моря сюди приїхала з країни, де падає сніг. Саїд, що знає так добре чужинців, все каже: — Як русьвий, чи рижий, то конче з країни, де сніг падає. Тяжко собі уявити той сніг, як і Чорне море... Справді дивна наша пані: у неї таке бліде прозоре обличчя та попелясто ясне волосся. А очі блакитні — сумні, сумні. Шкода її дуже, бо вона хвора. Вона так важко ходить і рука її завжди в рукавичці — також хвора. Вона приїхала сюди, бо вірить, що наш безсмертний Ра³ її любить та поверне їй силу. Ми також хочемо, щоб вона була здорова, бо вона добра, вона нам як мати.

— Пригадуеш, Саїде, Микола нам оповідав, як вона мало не побила грубого пана за те, що він нас впоїв вином? Добра вона, що й казати.

Дитячі босі ноги, після холодної долівки, приємно відчули тепло нагрітої доріжки

— От, дивись, Саїде. Вона тут, але що це? — Потягнув свого товариша цупко за рукав. — Вона така бліда й у неї відкриті, нерухомі очі? Може вона змерла? — перелякано застукало мале серце.

— О, ні. Вона живе. Дивись, Мухамеде, її уста ворухаться. Вона напевно молиться до Ра, щоб дав їй силу. Не заважаймо їй, прийдемо до неї завтра зранку. Миколи тут також не видно, він видно пішов аж до Нілу, ходім йому назустріч.

**
*

— П'янки пахощі розігрітого горю цілком запаморочили мене. Треба вирватися з цієї летаргії, встати та піти нагору і — писати, писати. Я ж бачу всю драму. От Оксана, з туги за Краєм, смертельно хвора...

Ваша пані занудилась
По ріднім краю — се є так же
слабість...

Коли б її повести на Україну,
То може б ще й одужала.

Але для того, хто пішов шляхом раба, нема повороту.

А я дивую, ти з яким лицем
Збираєшся з'явитись на Україні!
Сидів у запічку московським,
Поки лилася кров, поки змагання
Велосся за життя там, на Україні...

— Ларисо Петрівно, Ларисо Петрівно! — рознеслось з веранди. — Чай готовий, просимо до товариства.

— От добре, це Ніла кличе. Хоч-не-хоч, а треба встати. І, сильно спершись правою рукою на палицю, Леся з трудом піднялась із шезлонгу.

— Але на чай я не піду, хай вибачать. Попрошу принести нагору. Втомилась я... від думання, від віршів, що повинні заливають мене. Шкода, що кімнати всі нагорі, мені ж так важко йти по сходах. Але я відживу відразу, як тільки перо торкнеться до паперу. І бояриня моя зачорніє віршем.

Гостро заскрипів пісок доріжки під втомленим, нерівним кроком Лесі. Перелякана мімова затулила в кулачки ніжні долоні своїх ажурних листків. Висока пальма ще вище витягнула струнку шию, щоб краще слідкувати за Ра, який старечими руками стягав вітрила зі свого човна, готуючись до останньої подорожі дня, до заходу...

¹ Саккара — окремий тип піраміди, яка збудована у формі сходів. Стоїть близько Гелуану.

² Гатори — староегипетські богині долі.

³ Ра — сонце, що його єгипетська мітологія вважала богом життя.

⁴ Москва завжди хотіла бути державою централізованою, а не федеративною.

⁵ Москалі не турбувались ні красою форми, ні смаком, ні гармонією кольорів, аби — аби було блискуче

ЩЕ ПРО РОЗВОДИ

Стаття д-ра Береста про розвід „як епідемічну хворобу“ Америки, знайшла недавно тому підтвердження в американському журналі „Нюз енд Ворлд Ріпорт“. Там, із нагоди одруження губернатора Рокефеллера, появились огляд і статистика розводів у різних країнах.

Дійсність виглядає поважно. Найбільше подруж розбілося в ЗДА після II. світової війни, коли то в 1946 році цифра їх осягнула 610.000. У слідуючих роках це зменшилось і в останньому десятиріччі не переступає на багато цифри 400.000. Все ж таки факт залишається, що одне на 4 подружжя в Америці розводиться.

Ситуація в Європі представляється значно краще. У Франції, цій країні „подружнього трикутника“ розводиться тільки що 10-те подружжя. При тому розводивий закон майже дорівнює американському щодо можливостей. Дивним дивом у Франції не росте теж відсоток молодечих подруж, як в інших країнах.

Британія переживала по II. світовій війні те саме потрясіння, що й ЗДА. З 60.000 розводів у 1947 р., ця цифра змаліла до 24.000 у 1960 р. Тепер розводів більше й це приписують збільшенню молодечих подруж. Все ж таки в Англії розбивається тільки кожне 14-те подружжя.

Ще краще справа стоїть у Канаді. Там більша половина населення католицька й відношення до розводів дуже строге. Хоч розводів збільшилось у порівнянні з минулим, проте тільки що 20-те подружжя його жадає.

А як стоїть справа в Советському Союзі? Це відомий факт, що розводи там утруднені в порівнянні з першим часом по революції, коли вистачала заява однієї зі сторін, щоб розвід осягнути. Тепер його може проголосити тільки суд, коли подружжя противорічить „комуністичній моралі“. Чи не тому вдалося Аджубееві, зятеві Н. С. Хрущова, осягнути розвід, бо дочка Хрущова, Рада, — це його друга жінка.

Згідно з офіційною статистикою СССР, число розводів у них виносить половину американського.

та цестре. В їх одягах не було талії, це були просто мішки.

⁶ У козаків жінки користувались відносно великою свободою: а тут жіноча стать перебувала під замком (як у магометан).

Джемборі!

Сьогодні, 1-го серпня 1963, в полудневій годині спеки, коли то жоден шануючий себе грек не покаже й носа на вулиці, ми оглядаємо Акрополіс. В Партеноні зненацька зустрічаємо мадярського скавта.

— Ну, як там в Маратоні? — сміємося.

— Пустиня, дівчата, пустиня — жартує веселий мадяр.

Та нам не хочеться вірити, що десь може бути ще гарячіше. І тому, коли наспіває 5-та година, вирушаємо відважно на розшуки за автобусом до Маратону, де цього вечора має відбутися святочне відкриття XI Світового Джемборі. Але тому, що наш запас грецьких слів дуже мізерний і складається з „калі мера“ (добрий-день), „калі спера“ (добраніч), „евхарістб“ (дякую) та інших подібних куртуазійних фраз, потрібних інформацій важко допитатись. На щастя, подорозі зустрічаємо задиханих Галку й Мотрю. Кажуть, що автобус на Джемборі виїздить з Єгипетського Скверу. Біжимо за ними... Описля виявляється, що в маратонському автобусі ще вільні лиш два місця. Галка й Мотря займають їх і автобус вирушає.

Ми залишаємось на станції й мало що не плачемо. Тепер уже напевно спізнимося на відкриття!

До нас підступає добродій середнього віку.

— Ви до Маратону? — питає по-англійськи.

Ми лиш безпорадно притакуємо.

— Не журіться, наступний автобус ось-ось приїде. Я туди також. У мене два сини на Джемборі.

Добродій дослівно перебирає над нами опіку. Сідаємо разом в автобус. На скверіку хлопці-підлітки продають свіжі обарінки штудерно уложені на підносах. Мені хочеться спробувати одного, але в міжчасі наш новий знайомий закупив для всіх морозиво.

— Чи добре таке, як у вас, в Америці? — питає.

— Краще — заповняємо.

Добродій-грек розговорюється.

Він представник летунської фірми „Сабіна“ в Атенах. Його два сини — скавти, таборують на Маратонських полях, і він туди їде, щоб їх провідати. Випитується звідкіля ми, як довго подорожуватимемо в Греції, і що вже встигли звидіти.

Радить нам, де йти на закупи в Атенах, інформує про гарні пляжі, каже, що ми повинні відвідати один з місцевих відкритих кінотеатрів.

— Тепер саме достигає в нас червоний виноград, не забудьте скоштувати!

Півторагодинна їзда проходить скоро. Пан Стратіядіс (ми вже встигли офіційно зазнайомитись) показує нам крізь вікно гріб маратонських бійців, оповідає про славне минуле Греції. Мимо біжить типічний грецький краєвид — оливкові гаї, кипариси, стрункі мов обеліски, квітучі олеандри й вітер, вітер, що жене суху рудаву землю вздовж шляху. В літні місяці в Греції жаклива посуха, і прив'ялі на палючому сонці виноградники даремне ждуть на дощ. Минаємо села й містечка, білі, плоскодахі грецькі ліп'янки поруч з наймодернішими будиночками. Вздовж дороги зустрічаємо раз-по-раз жінок та мужчин верхи на ослятах та мулах, найбільш-розповсюджений засіб комунікації на стрімких доріжках Греції. Це мабуть також і найдешевший середняк.

Говорячи про Дельфі, Олімп, Коринт та інші старинні грецькі місцевості, яким їздять „поклонятися“ туристи з усього світу, п. Стратіядіс каже: — Молодим я цього всього не вмів так цінити. Та будучи в грецькій партизанці під час другої світової війни я мав добру нагоду пізнати свою країну. Я гордий за неї.

Опісля довідується, що ми українки.

— Я так і знав, що ви не американки! — тішиться наш знайомий. — Ви й не схожі на них. Признаюся, що коли ви мені говорили, що ви зі ЗДА, я думав що ви натягаєте мене.

Мій зір що-раз то мандрує до великих, жовтих коралів у руці

Під котюмнами Партенону Members of Ukrainian Plast Organization attended the IX Jamboree in Greece and visited the famous ruins of Akropolis

грека. Він ними безпереривно грається, при тім не перериваючи собі розмови.

— Дивна привычка, думаю. Пізніше довідуюсь, що це не індивідуальна, а національна привычка-химера. Таке намисто всюди продається, в skleпах, в кіосках на вулиці, й принайменше що-п'ятий стрічний грек ним забавляється. Навіть монаха бачила при такім зайнятті.

— Чому? — питаюсь у греків.

— Ми за те не п'ємо, не куримо — сміються. Не знаю, скільки в тому правди.

Нарешті наш автобус заковчується на поля Маратону. Вже по сьомій. При брамі до табору виявляється, що в нас немає ні білетів, ні перепусток.

— Ви нічого не говоріть, лиш тримайтеся мене, — попереджує нас грек і перепроводжує нас через всі скавтові „застави“, як своїх дочок. У нього є офіційна перепустка. Вхідимо в скавтове місто. Від головної брами, прикрашеної великанською емблемою лелії, до амфітеатру є аж сім кілометрів. Дорога провадить через плоску, суху рівнину, оточену перстнем темно-синіх гір. Одним боком табір приляг до моря. Якраз стало заходити яскраво-багряним світлом сонце. Воно лягає рожевими відтінками на обличчя людей, що з усіх напрямків плывуть на площу відкриття. Деякі відважні машерують пішки всіх сім кілометрів, решта коридором (Докінчення на ст. 10)

РОЗВ'ЯЗКА ПИТАНЬ

Як заповіли в попередньому числі, продовжуємо розв'язку питань нашої анкети. Хочемо, щоб не тільки знавці української вишивки, але й усі читачки пізнали основні українські шви й узори. Подаємо також влучні проекти примінення, що наспіли від наших читачок.

Два перші взори нашої анкети ми вже описали в ч. 8 Н. Ж. Треба сказати, що більшість учасниць походження взорів окреслила доволі влучно. Гріше вийшло з приміненням. Лиш небагато учасниць знайшло відповідну розв'язку і два проекти з того ми подали. Другі не врахували, на жаль, що взір занадто широкий, щоб послужити на дитячу суконочку або для скатерті.

3. ВЗІР ІЗ Н. Ж. Ч. 4 — НИЗИННИЙ

Цей взір походить із жіночих сорочок Поділля (Вінниччина) й вишивається там на полику (вуставка). Тяглий взір уміщений на самому полику, а дрібні мотиви („одскочки“) покидані по рукаві. Виконаний у двох кольорах — чорній (а) і червоній (б).

У сучасному побуті можемо використати цей взір для прикраси полотняної сукні, доріжки, рушника. Взір делікатний, отже для великої площини не надається.

Примінення цього мотиву подаємо на ст. 21.

4. ВЗІР ІЗ Н. Ж. Ч. 5 — МОРЩИНКА

Цей взір походить із жіночих сорочок Покуття й Буковини. Його вміщують на рукаві так, що він лучить вуставку з узором рукава. Вишивають його одним кольором — червоним, жовтим або зеленим. Звичайно як матеріялу вживають волічки, що краще заповнює поверхню, ніж звичайні нитки.

У сучасному міському побуті його можна примінити до завісок, полотняних суконок, подушок і всюди там, де бажаємо дискретної прикраси.

ПОДЯКА

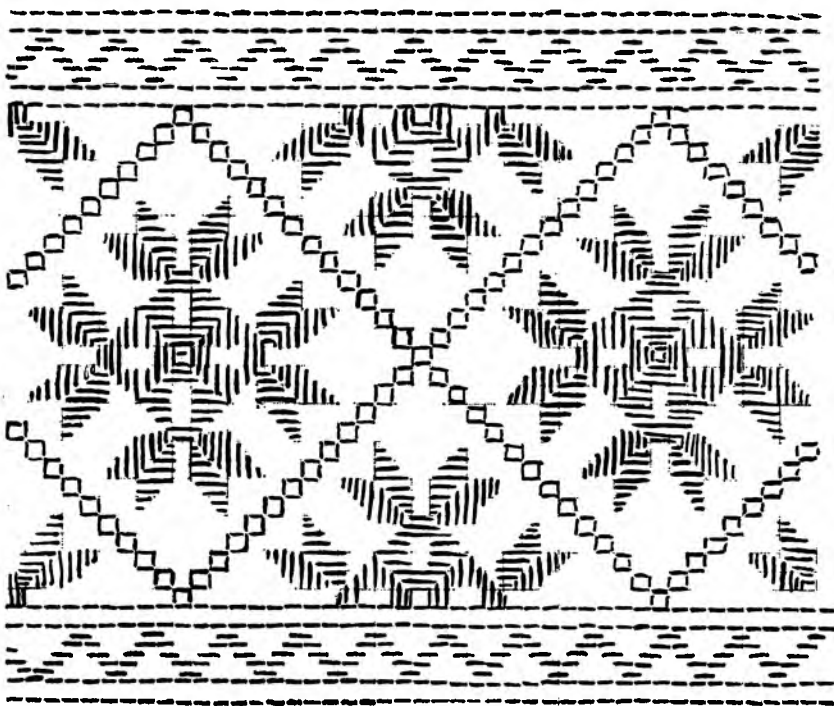
Нашому співробітникові Леонідові Полтаві складаємо щире подяку за неприйнятий гонорар, що його зложив на фонд дитячої сторінки „Нашим маллятам“.

Редакція

Наша анкета в 1963 р.

Продовжуємо нашу анкету, подаючи восьмий український шов і взір. Знавці української вишивки знайдуть у ньому основні зариси й особливості. Треба тільки докладно приглянутись до рисунку.

Пишуть нам учасниці анкети, щоб давати також докладний опис шву та ширити таким способом пізнання українських узорів. Цієї влучної поради не можемо використати тепер, при закінченні нашої анкети. Але це бажання наших читачок матимемо на увазі.

1. Яким швом вишиваний взір?
2. Із якої околиці він походить?
3. Для якої частини одягу чи хатнього предмету був створений і як примінений?
4. Як можна його примінити в сучасному міському побуті?

Для учасниць цілої анкети, що дадуть найкращу відповідь на всі питання, призначені три нагороди у формі альбомів узорів.

Під звуки бандур

Капелья Бандуристок! Сам звук цього наймення настроює вас ніжно. Ввижаються гладко причесані жіночі голови, похилені над інструментом. Рука, в клясично вишитому рукаві, торкає струни, а вони дзвінко бренять, підмальовуючи звук жіночих голосів...

Отакою хотіли ми бачити Капелю. Її коли вона засяла, замехртіла на сцені перед нами, вся перенесла нас в інший світ. У могутній, розливний світ української пісні, в якому вона вітає і знаходить свій вираз.

Мистецький керівник її Петро Потапенко під час вечора недоступний. Та, слава Богу, є адміністратори в Капелі. Пан Репета охоче пояснює.

— Капелья постала в 1957 році при Осередку СУМА в Дітройті. Почин до цього дав Петро Потапенко, що ще в Україні провадив жіночі хори. Тому у нього — окрім досвіду в тій ділянці — був також певний репертуар пісень, а як відомо, їх для жіночих хорів надто багато немає.

— Спершу це був лиш малий гурт. Було лиш кілька бандур і на них наші бандуристки вчилися грати. Треба сказати, що це й було основним завданням нашого диригента, бо треба було починати від початку. Хоча поважна кількість наших хористок мала музичну освіту, проте гра на бандурі вимагає особливої музичності, а навіть фізичної вправності пальців. Такий вишкіл триває доволі довго.

Питаємось про склад хористок Капелі.

— Членки Осередку СУМА ім. Пилипа Орлика — це був центр, з якого воно почалось. Потім, коли Капелья росла, ми приймали також не-членок СУМА. Дарма, що ми дали ініціативу, проте хочемо, щоб Капелья була якнайкраща й була музичною одиницею цілого Дітройту.

— Та скажу відразу, що вимог нашого диригента хтобудь не витримає. Окрім гри на бандурі, членки Капелі мусять досконало володіти голосом, а це вимагає

великої праці. Та наші хористки не нарікають. У Капелі панує привітна, дружня атмосфера й ніхто не подумав би, що тут зійшлися співачки з різних частин української землі. Маємо навіть декілька тут народжених дівчат...

Як творився репертуар Капелі, питаємось.

— Як сказано, Петро Потапенко привіз із собою багато пісень з України. Зокрема повстанські пісні старався збирати й транспортувати на жіночий голос. Та й те

міністратор. — Нам потрібно більше бандур! Це дорогий інструмент і його нелегко придбати. Вже маємо їх 12, але це все ще замало. Адже хорова голоси мусять бути в певному відношенні до інструментів і взагалі для кращого звуку більше бандур потрібно...

Повертаємо розмову на народні строї. Вони незадовільні, особливо, коли зважити репрезентативну роллю Капелі.

— Ділянку народнього строю

Капелья Бандуристок при Осередку СУМА в Дітройті
Women Bandurist Ensemble of Detroit, Mich.

пер він працює над новими піснями, як, напр., до слів Лесі Українки чи Романа Купчинського.

В Капелі доволі багато солісток із вишколеним голосом.

— Бачите, бандура — це такий інструмент, що в супроводі вимагає гнучкого голосу. Сольовий виступ має в Капелі більше застосування, ніж в іншому музичному ансамблі. Тому диригент на це звернув бачну увагу від початку. Деякі наші співачки вже мали поставлений голос, а з другими довелось працювати.

І справді, невідомо кому віддати перевагу! Чи звучному голосові Валентини Бижовець, чи ніжному Олі Денисенко, чи сильному Галини Кравченко, чи дзвінкому Людмили Савченко, чи оксамитному Галини Бабій?

Питаємось ще про труднощі Капелі. Де ж їх немає?

— Труднощі? — перепитує ад-

міністратор. Організатори Капелі — чоловіки й у тому напрямку некомпетентні. А між Капелянками чимало придніпрянок, отже повинні знати народній стрій тих околиць.

Та знати народній стрій Полтавщини чи Київщини одне — а знайти відповідну форму для виступів Капелі — друге. Радимо Управі Капелі передумати цю ділянку вкупі з Капелянками, щоб знайти найбільш задовільну розв'язку її.

Л. Бура

НОВИЙ ВІДДІЛ СУА

Дня 18. серпня відбулись основні збори нового Відділу СУА у Фініксі, Арізона. Ініціативу до скликання їх дав Комітет під проводом п-ні Марії Шалаути, кол. членки 63 Відділу СУА з Дітройту. Ухвалено заснувати Відділ, прийнявши за патронку св. княгиню Ольгу. Відділ одержав порядкове число 77.

Наша стипендистка

Окружна Рада СУА в Ньюарку — бажаючи увічнити ім'я своєї першої голови бл. п. Олени Гординської — дала в 1962 р. цінну ініціативу. На її пропозицію Відділи СУА в окрузі уфундували стипендію її імені Олени Гординської для студентки в Європі.

Цей шляхетний почин знайшов одобрення в Централі СУА. На прохання Окр. Ради Екзекутива СУА увійшла у контакт із Комісією Допомоги Українському Студентству (КоДУС) у Сарселі в цілі визначення стипендистки. Побажанням Централі СУА було, щоб стипендія припала студентці славістички в котрємусь із європейських університетів.

Дня 1. червня 1963 наспіла відповідь. КоДУС запропонував студентку Ольгу Романчук із Парижа, що відповідає вимогам стипендії. Народжена в 1940 р. у Парижі, вона там же закінчила середню школу і в 1959 р. вписалась на студії східних мов в Національній Школі Східних Мов. Впродовж найближчих трьох років вивчала українську й російську мови, а в 1961 слухала викладів теж на Сорбонському університеті. З кінцем цього академічного року вона одержала ліцензіат в Національній Школі. Найближчі два роки на університеті присвятить тепер поглибленню студій, щоб осягнути диплом професора слов'янських мов.

Стипендія Окр. Ради і Відділів СУА входить у силу в акад. році 1963 64.

Д ЖЕМБОРІ!

(Продовження зі ст. 7)

стується автобусами внутрішнього зв'язку. По обох боках дороги тягнуться підтабори, пописові асени, виставові шатра тощо. Майоріють вже в сумерку шатра в прерізних барзах, формах та вимірах.

Стовбурчаться входові брами таборів. По правому боці, в дугім від головної брами підтаборі, лопотить на вітрі синьо-жовтий прапор. Ми не хочемо вірити своїм очам. Невже ж це наші? Невже ж би то серед всіх тих тисячів нам так швидко вдалося відшукати своїх пластунів?

І ми з гордістю показуємо український прапор нашому знайомому грекові.

(Докінчення буде)

На цій підставі наша стипендистка одержить підтримку в 25 дол. місячно, що допоможе завершити їй свою освіту.

В такий спосіб зорганізоване жіноцтво підтримало тягу до знання нашої

Ольга Романчук

Miss Olga Romanchuk, a student of slavnic languages at Sorbonne, Paris, won UNWLA scholarship for 1963-65

молоді, щоб у майбутньому збільшити ряди наших славістів та скріпити стан освіченого жіноцтва.

ЩЕ ПРО ЖІНОК-ЗАТОЧЕНОК

У квітневому числі Н. Ж. я написала була про Центральний Відділ СУА. А в червневому 63 Відділ СУА з Дітройту підняв питання, як допомогти родинам, розкиненим далеко від українських осередків? Тому й знов забираю голос і хотіла б подати вже практичні поради, як взятись за це діло.

У підході до жінок-заточенок мусимо вийти від Центрального Відділу СУА. Перш усього мусимо їх охопити організаційно, а потім уплянувати роботу з ними. Тим часом небагато наших жінок знає про існування такого Відділу. Про це треба постійно писати в журналі й Відділі інформувати.

На мою думку треба б створити Управу Центрального Відділу, яка зайнялась би справою заточенок. Її завдання було б:

1. Поінформувати громадянство про існування Відділу в українській пресі, подаючи заклик до жінок-заточенок і адресу Центр. Відділу.

2. Звернутись до Відділів і членок СУА, щоб подали відомі їм адреси родин чи жінок на заточенні.

3. Використати списки наших

професіоналів, напр. викладачів каледжів, лікарів, інженерів, що живуть далеко від наших осередків та запросити їх дружин до Центр. Відділу.

Перевівши ці вступні заходи, слід:

4. Нав'язати листування з заточенками й довідатись про їх бажання й потреби.

Ці потреби будуть, річ ясна, індивідуальні, бо кожна родина живе своїм окремим життям. Але для нас найважливішим завданням буде — допомогти матерям у їх виховній праці (дитяча література, побут в оселях ітд.).

Найкращим зв'язком між організацією і членками-заточенками буде наш журнал „Наше Життя“, в якому всебічно висвітлена праця й досягнення нашої організації. Почуття того зв'язку буде великою моральною підтримкою для наших жінок, що живуть самотньо серед чужого оточення.

Окрім моральної підтримки може виявитись потреба також матеріальної допомоги. Тоді наша суспільна опіка займеться старою чи хворою „бабусею-заточенкою“ не десь далеко за океаном, а таки тут на цій багатій землі Вашингтона.

Марія Когутяк

голова Окр. Ради в Ютиці

ПОДЯКА

Щиро дякую членкам 10 Відділу СУА за Служби Божі й молитви, як рівнож голові 10 Відділу СУА п-ні Наталії Лопатинській, містоголові п-ні Іванні Гентош і культ.-освітній референтці п-ні Неонілі Лоценко за відвідини в лічниці, за квіти і за слово розради й потіхи в тяжкій хворобі. Скромний даток у сумі 5 дол. передаю на пресовий фонд Н. Ж.

Ірина Петрівська

Вайнленд, Н. Дж.

ПОДЯКА

Складаю ширю подяку п. д-р Тимочковій й п. д-р Артимовичеві за совісну й успішну поміч у моїй недузі, як також усім приятелям за відвідини та листовні привіти і з цієї нагоди складаю 20 дол. на фонд „Мати й Дитина“.

Люба Шот

Ще про школу українознавства

Читачки Нашого Життя здивуються. Тільки що прочитали в липневому числі про курси українознавства, що їх започаткувала Союзянка в Лудлов, Масс. А тут знов мова про подібний почин.

Та це щось іншого. У Честері, Па., 13 Відділ СУА взяв на себе організацію цілої школи. І від 27. жовтня 1961 до тепер її успішно провадить. Кожної суботи від 10 до 12 год. перед полуднем відбувається наука в парохіяльній залі церкви св. Духа. До неї ходить около 40 дітей, а навчають три вчительські сили.

Чому саме Відділ СУА взявся за те? Бо школа українознавства, що існувала перед тим, перестала діяти. Причин не станемо тут розглядати. А спонукою до відновлення школи стала любов до української дівчини та почуття відповідальності за їх долю у наших Союзянок. На початку деяку матеріальну і моральну поміч дало Відділові Т-во „Самопоміч“ у Честері, а й тепер ними інтересується.

Щоб знайти підтримку для цього діла Управа Відділу поклікала до життя Батьківський Комітет. Це був щасливий почин. Батьки гарно відгукнулись і школою зацікавились. Перебрали не тільки грошову адміністрацію школи. Але влаштовують час від часу конференції школи з батьками, на яких учителі звітують про поступи в навчанні і поведінку учнів. Голова Батьківського Комітету і поодинокі батьки бувають іноді на лекційних годинах. Батьківський Комітет цього року дуже дбайливо провадив мгр. Володимир Сич.

Національні свята і шкільні імпрези, як Листопадове, Державности, Крути, Свято Т. Шевченка школа влаштовує спільно з учнями української католицької парохіяльної школи в Честері. На пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні учні нашої школи зложили 17.17 дол.

А тепер щодо самого навчання. Молодь поділена на три групи. Початкова група з 8 дітей охоплює 10—11 літніх. У дальших двох групах окремо навчаються підлітки,

хлопці й дівчата. У шк. році 1961-62 школу відвідувало 38 учнів, у шк. році 1962-63 — 42 учні.

Більшість дітей народжена в Німеччині (24), декілька в Австрії, Франції й Англії, а 12 у ЗДА. Із усієї кількості дітей — 35 відвідує місцеві католицькі школи, а 7 ходить до публичних шкіл.

Вчителюють у школі пп. Повх, Михайлів і Назаревич. Про їх вклад праці в цю установу не приходиться говорити. Поруч із Батьківським Комітетом це головні носії цього навчального почину. Управа Відділу (а п-ні Володимира Михайлів є членкою Управи) глибоко вдячна їм за відданість і жертвенну працю.

Шкільна Рада при УККА затвердила і зареєструвала Курс Українознавства дня 1. січня 1963 р. Це напевне єдиний Курс Українознавства в ЗДА, якого спонзором є Відділ Союзу Українок Америки.

НОВІ КНИЖКИ

Ганна Черинь: Чорнозем. Збірка віршів. Обкладинка роботи Б. Бощоркова. Шикаго, 1962. Ст. 232.

Після першої невеличкої збірки „Крещендо“ поетка подарувала нам другу. Тут у кількох циклях зібраний дорібок останніх років. З питомим їй темпераментом Ганна Черинь торкається національно-громадських проблем, оспівує красу природи й розкриває переживання свого чи чужого серця.

Природу поетка глибоко відчуває й нераз черпає з неї надхнення („Березень“). Та в інтимній ліриці вона досягає вершин форми і життєвої глибини. Такі вірші, як „Подружжя“, „Моїй суперниці“, „Осіння ідилія“ — це глибокі роздуми на теми людських взаємин. Здається тудою простелився їй шлях у дальшій творчості, а не в громадській ліриці, що її життя накидає.

Прийдіть на імпрезу найближчого Відділу СУА! Пізнаєте громадську готовість нашого жіноцтва й відчуєте теплу, товариську атмосферу.

П-ні Юлія Добош
Mrs. Julia Dobosh of Newark, N. J. won her B.S. in Education at Seton Hall University.

УСПИХИ ЖІНОК

Дня 8. червня 1963 р. 28 Відділ СУА з Ньюарку радісно пережив успіх своєї активної членки п-ні Юлії Добош. Того дня вона, закінчивши студії в Сітон Гол Університеті, одержала степень бакалавра виховання. Це небуденний успіх жінки, що весь час була навантажена педагогічною і громадською працею.

П-ні Юлія Добош народилась у Гуті Старій, пов. Любачів, у Зах. Україні. Закінчивши гімназію й лицей у Раві Руській вона вчителювала на Лемківщині й у Дрогобичині. Під час війни виїхала до Відня, потім до табору в Ляндеку, а в 1949 р. подалась із чоловіком до Америки. Спершу перебували у Філадельфії, де п-ні Юлія стала вчити в катедральній школі й зискала собі загальні симпатії. Потім навчала у школі св. Івана Хрестителя в Ньюарку. Щоб дістати американський диплом вписалась на студії в університеті Вілліямова біля Філадельфії і закінчила їх успішно в Сітон Гол у Савт Орендж, Н. Дж.

Весь той час відавала всю свою увагу українській дівчині, що виростає в чужому середовищі. П-ні Юлія має відповідний підхід і вмє кожну українську дитину зацікавити українознавством. Праця її над найбільшим скарбом нашого народу, над дівчиною — це важлива служба на користь української громади. Щастя, Боже, й на дальше!
О. С.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ МИЛВОКИ, ВИСК.

З жалем повідомляємо членство СУА що дня 5. червня упокоїлася в Бозі наша членка-основниця і довголітня голоза бл. п. **Анна Мандзенко**. Походила з Кам'янця на Поділлі. Як студентка медицини і свідомо українка зв'язала свою долю з армією УНР, де працювала медсестрою. Одружившись у 1920 р. із старшиною Константином Мандзенком, вона ділила з ним тісніше життя. Обое проживали в Варшаві, а з вибухом 2. світової війни переїхали на рідні землі. Тут вона прислужилась знов нашій визвольній справі своїм званням медсестри і спрямувала єдиного свого сина в ряди УПА.

Прибувши до ЗДА бл. п. Анна Мандзенко у 1952 р. видатно причинилась до створення нашого Відділу, що його очолювала сім літ. Багато праці й ініціативи вложила вона в його розбудову. Зокрема опікувалась Драматичною Студією, що поставила з її допомогою ряд вистав. Була відданою членкою сестрицтва св. Покрови та членом Т-ва Українських Комбатантів. З жалем провела українська громада її в останню дорогу, а від нашого Відділу попрощала її п-ні Лідія Олексюк.

**Управа 51 Відділу СУА
Милвокі, Виск.**

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 25. травня ц. р. відійшла у вічність бл. п. д-р **Олена Кушнір-Боровець** із Мюнхену.

Покійна народилася на чужині в українській сім'ї і хоч ніколи не перебувала на рідній землі, проте щиро її любила. Як дочка д-ра Володимира Кушніра, одного з основників Союзу Визволення України, вона перейняла від нього глибокий патріотизм та готовість служити своїми силами нашій визвольній справі. Та слабе здоров'я не дало їй змоги себе виявити й переселитись за океан. Недавно тому стала дружиною от. Тараса Бульби-Боровця, але недовго втішалась подружнім жит-

тям, бо невимолима смерть поклала кінець її життю.

Наш Відділ був із Покійною в постійному зв'язку і старався облегшити її долю. Об'єднання Українських Жінок у Німеччині провело її в останню дорогу, а ми тільки думкою й молитвою попрощали Покійну. Вічна їй Пам'ять!

**Управа 68 Відділу СУА
в Сиракюзах**

У першу річницю

Дня 17. серпня 1963 у річницю смерті бл. п. **Марії Слюсарчук** родина вшанувала пам'ять дружини й матері Службою Божою в Українській Католицькій Церкві Гемтремку, яку відправив Всч. о. Володимир Гавліч.

Живемо між сонцем і землею, тому кожне з нас лишає за собою „тінь“. Це поняття, що його не можна вхопити рукою чи його відчути. Та це — живий чинник, що впливає на людей, з якими живемо і лишає відбиток нашого характеру на них, чи ми того свідомі чи ні!

Покійна Марія Слюсарчук лишила по собі сильний відпечаток свого характеру. Була надзвичайно лагідного успосіблення і не тільки вмілою працівницею в нашій організації, але ще й хорошою людиною у взаєминах. Її присутність, як рівнож бистра орієнтація завжди впливала злагіднююче. Ніколи не ставила свого „я“ на перше місце. Фізично була слабосила, але духово дуже сильна. Завдяки тому здобула собі любов і пошану

як у 26 Відділі СУА, так і в цілій громаді Гемтремку.

П-ні Анастасія Вокер в Юліджі над домовиною Покійної сказала:

— Прощай, Союзянко! Сумніваюсь, чи зможемо ступити в твої сліди і працювати в СУА так, як Ти працювала!

А ми, Союзянки, додаймо:

— Спи тихом сном, дорога Союзянко! Голос Твого духа кличе нас до праці в СУА згідно з нашими здібностями й силами!

Катерина Яремчук

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. **Євфемії Габури** складають **20.00** дол. на пресовий фонд Нашого Життя д-р Софія і д-р Лев Смішки, Філадельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. **Івана Рабкевича** складає **20** дол. на Енциклопедію Українознавства у Сарселі

**Управа 33 Відділу СУА..
в Клівленді**

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу д-ра **Володимира Дорошенка** складаємо по **5** дол. на Науковий Осередок НТШ у Сарселі.

**Володимира Ценко
Аня Літинська
Розалія Когут**

Членки 20 Відділу СУА
у Філадельфії

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. **Євгена Бачинського** складають **5** дол. на фонд „Мати й Дитина“

Олена й Лідія Бурчинські

У змагу за Наше Життя

Починаємо знов працю у Відділах СУА. Розгляньмося і поза нашими Відділами: чи всі наші приятелі і знайомі мають „Наше Життя“? Постараймося приєднати їх до передплати, вказуючи на користі й приємності журналу.

Пригадуємо умовини змагу: за п'ять приєднаних і вплачених передплат можна дістати книжок видання СУА вартости 5 дол., або одну передплату Нашого Життя даром.

Придбали нових передплатниць в останньому часі:

Фалина Войтович, Сиракузи	1	Ірина Салук, Клівленд	1
Ірина Винницька, Філадельфія	1	Олександра Шуст, Бриджпорт	1
Дарія Запар, Дороти	1	Оксана Колісниченко, Міннеаполіс	1
Розина Захарченко, Нью-Йорк	1		
Текля Зеневич, Філадельфія	1	Наталія Яремчишин, Лайма	1

Хто черговий?

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

- Ukrainian Woman -

'Open-Sesame!'

By Mary Dushnyck

One often hears the query is there a magical key or an "Open-sesame!" to organizational public relations. This reporter has been asked the question too, especially since her attendance at the recent 75th Anniversary International Council of Women Conference in Washington, D.C. Needless to state, there is no pat answer, but the writer would like to share some of her experiences in this connection at the said ICW Conference.

In many instances the "Open-sesame!" for her was the identification badge worn by delegates, observers and guests at the Conference. A friendly smile and an interest in a conferee's name, organization, country and profession elicited a reciprocal study of our badge, with ensuing questions and an interest aroused by the "U.S.A." and "Ukrainian National Women's League of America" designation. Of course, the more knowledgeable members were cognizant of the fact that the UNWLA was a member organization of the National Council of Women of the U.S.A., but others asked questions about our group, our role in the conference and about Ukraine, concerning which many were ill-informed or misinformed. From there on, depending on the depth of interest, further discourse was held about the UNWLA, Ukrainians in the Americas, and Ukraine — its present status, culture, aspirations, etc. Often even the better informed ones asked for clarification or further information.

Many times the opening wedge was the exotic costume worn by a conferee from a far-away land. Then too there were opportunities galore to talk to some of the most interesting women in

the world . . . between sessions and committee meetings, at receptions, luncheons, dinners at embassies or homes of notable hostesses, at art teas, on boat or bus rides, etc . . . women from France, India, Pakistan, Nigeria, Thailand, South Africa, Argentina, Israel, Canada, Iran, Great Britain, Australia, Chile, Austria, the Netherlands and America— from 59 countries, in all. (Interviews by this reporter with several of them have appeared or will appear in "OUR LIFE" magazine). As a consequence, very often we were afforded an opportunity to offer and send the more interested ladies books, publications or information on Ukraine and the UNWLA.

To further nurture the new friendships, this reporter and her husband entertained several women at a social gathering in Washington, and subsequently at dinners and luncheons in New York City, which several conferees visited at the conclusion of the Washington Conference. Boat rides around Manhattan, shopping tours, visits to hospitals and homes for blinds were also on the program. To acquaint her new friends with some phase of Ukrainian culture, this reporter took them on a tour of that New York architectural gem, the Ukrainian Institute of America, with its folk art and art collections, where they were cordially received by the Administrator and were given books and pamphlets on Ukrainian subjects.

To this conferee, at least, it appears that the "Open-sesame!" in UNWLA public relations may be found and used to open the door of friendship by each Soyuzanka in her own individualistic manner as well as the or-

ganizational way for the common good of the UNWLA and the Ukrainian people in general. That is why it is imperative that as many Ukrainian women as possible participate in such conferences and meetings whenever feasible. The day has ended or should be ended when we would send one delegate or observer, or worse still, no one, to a Conference. To supplement Ukrainian participation in these meetings and conferences, Ukrainian women from the area where they are being held could be invited in advance to attend, and those accepting could then be briefed on the highlights of the meeting.

These are examples of but one Soyuzanka's public relations experiences, and it is sincerely hoped that the friendships made at the Conference by the Ukrainian participants will continue to grow and renew themselves at subsequent gatherings throughout the world. For this reporter, it was her first ICW Conference and it proved to be an exhilarating and rewarding experience, as it was for most of the 600 participants from 59 countries.

UKRAINIAN PROFESSIONAL TEACHER ORGANIZATION

A group of young teachers, of Ukrainian descent, in Philadelphia published an appeal to graduates of American colleges, inviting them to create a professional teacher's organization. Such an organization would organize educators with the purpose of sharing ideas, common interests and problems in Ukrainian - American affairs. The appeal was signed by Miss Patrusia Kociubaylo.

On Ukrainian Theme

Popular among Ukrainians is Vera Rich, young English poetess. A small collection of poems from Taras Shevchenko's "Song out of Darkness," translated by her was published on the occasion of his centenary.

In her own poems Vera Rich often includes topics from Ukrainian history. Her recently composed "Elizabeth, the Wise King's Daughter" is one of them. This poem will be broadcast by the Orkney and North Scotland network of BBC this autumn and will appear in "Heritage of Dreams," a collection of poems which the Orkneyans (the people of the Orkney Islands) had invited her to prepare. This poem was written at Birsay, which in the middle eleventh century was the seat of government.

Vera Rich

ELIZABETH, THE WISE-KING'S DAUGHTER

Elizabeth, the wise-king's daughter,
Walked by the green and purple water,
Pale on the shores of Birsay Bay
While the Islands glimmered in silver light,
Like dreams that sail on the rim of sight,
And the moon was a misted king by night,
And the autumn sun was a queen by day.

Elizabeth's, the wise-king's daughter,
Gazed at the gleam of light on water,
And dreamed the gold of her father's home;
The sea lapped quiet amid the creeks,
She dreamed the splendour of Norway's peaks,
And her lord's swift navy, set forth to seek
The seven-fold kingdom to grace his own.

Elizabeth, the wise-king's daughter,
(Wedded with song beside Dnipro's water)
Waited, pale as October, waning-skied,
While her lord slept quiet in an English grave,
(The seven feet that his namesake gave)
While, traceless vanishing as a wave,
A daughter's life, with her father, died.

The historical background of the poem is this:

Elizabeth, the daughter of Yaroslav Mudryi was the wife of Harald Hardrada, king of Norway, who, in 1066 invaded England in a vain attempt to win the throne from Harold Godwinson, king of the English. Elizabeth was left in Orkney (at that time a dependency of Norway) to await the outcome of the battle. According to the story, her daughter Anna dies at the same moment that her father was killed in the battle of Stamfordbridge.

The ruins of eleventh century Birsay include the Earl's Palace and Cathedral, and a graveyard, dating partly from the same time, where princess Anna was probably buried.

DAUGHTER OF SOUZANKA AN EXCHANGE STUDENT IN AUSTRIA

Gloria Fedyk, daughter of Mrs. Stella Fedyk, Vice-President of Chapter 37, Detroit, Mich. is one of the 800 students who sailed out of New York on Wednesday, June 26, on the Holland American Line for Europe. Out of 6,000 applicants 800 were chosen on the basis of their scholastic records, aptitudes, and all other requirements. We are justly proud that Gloria is one of the chosen teen-agers, who will be staying for 10 weeks with a family in St. Polten, Austria, a typical community about 30 miles south of Vienna.

The students selected are part of the American Field Service exchange, which is sharing in the experience of living with a family for 10 weeks, as a student, to learn how other people live and thereby helping international understanding. Gloria will have many things to report in September, when she returns to complete her last year of high school at Codey High, in Detroit. Chapter 37 will hear her reports as one of our programs for the Fall season.

REGIONAL HUTSUL COSTUME for women

Delineation Sketch with
samples of material
Price \$1.00

O U R L I F E
Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

The front page picture:
Girl with a pumpkin
reproduction of oil by
O. Trutovsky, painted 1879

A Pair of Conferees from India

By Mary Dushnyck

Two of the most popular and active women at the recent International Council of Women Conference in Washington, D. C. were Mrs. Shehera F. D. Nanavati, President of the National Council of Women of India, and Mrs. Nibha Walawalkar, its General Secretary. Attired in their gracefully draped saris, the tall,

Committee, which, among other things, raises funds for disasters, and she is Chairman of the fund-raising Committee of the National Association for the Blind. She is also active in the Lion's Club of Bombay; the Women's Auxiliary, of which she is a past president and which works with hospitals, the blind

as slum clearance and prison reform, and the NCW helps the government and non-governmental agencies in most projects pertaining to women and children. The NCW pilot projects for the next 3 years are child welfare and handicrafts in Goa, a primary school for children in the Presidency Prison in Calcutta, a new building for welfare activities in Maharashtra State, and a condensed course for adult women, as well as the slum clearance in New Delhi. The NCW of India works closely with UNICEF and UNESCO for the betterment of conditions for women and children.

Mrs. Nanavati said "the greatest problem India has to face today is the population explosion." The Republic of India (a member of the Commonwealth of Nations) has a population of approximately 450,000,000 with Hindus forming the bulk or 85%, Moslems numbering 40,000,000, Christians 8,500,000, Sikhs 6,000,000, Buddhists 3,000,000, Parsis, 100,000, Jews 30,000, etc. It has an area of 1,221,88 square miles (Ukraine has 232,046 sq. mi.). The state language is Hindi, spoken by half of the population, with Urdu spoken by the Moslem 10%. English is spoken throughout India.

Asked what impressed her most on her tour of the U.S.A., Mrs. Nanavati replied she was particularly interested in the voluntary services rendered to our hospitals and welfare institutions by women and especially by boys and girls of high school and college level, and she was most appreciative of the graciousness of her American hosts.

Mrs. Nibha Walawalkar's small stature and youthfulness is like a human dynamo. The general secretary of the NCW of India is a journalist and book reviewer. In addition, she is a member of the Maharashtra State Women's Council, as Chairman of the Children's Recreation

Pictured at the art exhibit at the 75th Anniversary International Council of Women Conference in Washington, D. C., are left to right: Mrs. Nibha Walawalkar, General Secretary of the National Council of Women of India and journalist; Mrs. Mary Dushnyck, UNWLA Organization Chairman, Public Relations Chairman of the New York UNWLA Regional Council, and President of Branch 72 of New York; and Mrs. Shehera Nanavati, President of the National Council of Women of India and member of the Bombay Mayor's Committee. (This photo also appeared in the New York Daily News, Kings Sec. of August 7, 1963).

gray-eyed Mrs. Nanavati and the petite, dark-eyed Mrs. Walawalkar made many friends not only at the Conference but throughout the United States which they toured on a 60-day Leadership Grant from the U. S. State Department.

Mrs. Nanavati, a Parsi (a person of Zoroastrian faith descended from Persians settled in India), was educated in India and has two adopted daughters, one a dentist and the other a microbiologist. Her husband is a cotton expert for the Indian Government. Mrs. Nanavati is a member of the Bombay Mayor's

and play centers; the Bombay Vigilance Association, and the Moral and Social Hygiene Ass'n. She also serves on the Advisory Committees of several government agencies concerned with improving the conditions of the handicapped and beggars.

The NCW of India was organized 40 years ago and at present has 14 state councils each of which in turn has its own district branches and affiliated local women's societies. The NCW and the state councils are consulted before passage of most government legislation regarding women and children, as well

Committee. Also, she serves as Assistant Commissioner of the Girl Guides in Bombay, as a member of the Guild of Services. Mrs. Walawalkar acts as Public Relations Officer for the Shakti-Dal, which concerns itself with the physical and cultural education of women over the age of 18.

During the war she was awarded a citation from Jaipur State for her services in the Red Cross, etc. She also broadcast over the BBC in London and India and was interviewed here by the Voice of America in Bengali which she speaks and reads, in addition to her fluency in English, Hindi and Marathi.

Mrs. Walawalkar, daughter of a famous artist, is a graduate in Economics and also studied music, art and the dance. She produced several dance ballets and danced for charitable causes for many years. She is also interested in the promotion of the cinema industry. Mrs. Walawalkar's husband is a Colonel in the Indian Army and graduated from the Sandhurst Royal Military College in England with General Ayub Khan, now President of Pakistan. The Walawalkars have a 22-year-old son, a mathematics graduate, and an 18-year-old daughter, a commercial artist.

Queried about the red mark in the center part of her hair, Mrs. Walawalkar stated it was used only by Hindu women, indicating they are married. A widow cannot wear it. The dot on the forehead is a beauty mark.

Mrs. Walawalkar was especially impressed by the hospitality and warmth of the American people and particularly of those in whose homes she stayed, and by the technological strides made by the Americans. (While in New York, Mrs. Nanavati was taken on a tour of the Ukrainian Institute of America by this reporter, who also met with Mrs. Walawalkar).

In summation, regarding the ICW Conference, Mrs. Nanavati stated, "it proved a good stage for meeting women doing the same type of work, with the same problems all over the

Styles – What's New

Never before have all fall fashions been as comfortable, flexible and unique as this season — aren't we lucky. It seems to me that fashions have finally reached a height where you can dress as individually as you feel; of course keeping certain things in mind like length, shape and fabric; and still be well dressed. The "look" that women will embrace or reject this season is wearable, casual and sportive for day; and sleek, dramatic and sparkling for evening. Fabrics are stressed more than ever. The breezy plaids, beautiful light textured wools, nubby tweeds, in just about any color you fancy, are molded into simple well tailored silhouettes. The length, if your legs allow it, still remains the same; about one inch below the knee cap and coats have been lowered just a bit to keep us warm on cold and snowy days.

Suits have gone through quite an evolution in the past, but this season they have stopped at a point where you really have a wide selection of what is most flattering to you. The suit jack-

ets are just a bit below the waist; beautifully proportioned to the body. The skirts are slim, but not tight with seam or front slit pockets, achieving a marvelous feeling of balance. More attention has also been given to what goes under these suits creating a new fashion term "the layered look." For the more fortunate of us there is an array of divine little fur shells and vests of fur origins it would take a zoologist to name. The little sleeveless fur vests are really flexible for they go over dresses, blouses, sweaters for day or evening.

Coats are really hard to describe for they are tapered and full-cape like, single and double breasted, colorless and with huge cuddly neckline, sleeves are both slim and wide, but not too wide. We find them with pockets, belts, just about no cuffs, not too many fur collars but loads of synthetic furs, with unusual buttons and divine lines, colors and cloth. So here is your choice.

Olenka Litynska Santore

COOKING CLASSES

In the April issue we reported a cooking class, held in New Haven, Conn., on behalf of UNWLA Chapter 66. Soon after the Philadelphia Chapters of UNWLA invited our Organization Chairman, Miss Irene Kashubynska to demonstrate.

Miss Kashubynska is a skilled and experienced demonstrator. Her knowledge of culinary art comes from old Ukrainian families. Ukrainian families are renowned for their excellent cooking. Nevertheless Miss Kashubynska modernized her skill, with the help of American food articles. She was also aware of

world. It brought forth new ideas and new understanding and friendliness between nations divided by long distances."

time-saving devices, and prepared all ingredients in order to give as much as possible during one class.

Both Chapters, the 10 and 43 had their separate demonstration. It consisted of one poultry dish with salads — chicken roulade, vegetable salad — and various decorations for ready dishes like salads and tortes. The gift for decoration is Miss Kashubynska's specialty: her tomato roses, egg crocusses, bread mushrooms are appearing now on all Ukrainian dinners.

The recipes were also mimeographed and distributed among the eager participants. Drawings were even made of the decorations. Many young married women were present: the best proof of the attraction of our organization.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

П'ЯТНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ДЕСЯТЕ

Перед Конференцією СФУЖО в Європі

Після довгих років досвіду й зусиль світовий жіночий рух підніс своє давнє гасло, що ним є „постійне змагання за якість людських взаємин“. Це гасло з-перед 75 років — ствердила п-ні Шуллер, нововибрана голова Міжнародної Жіночої Ради — відновлене на цьогорічному Конгресі, є наріжним каменем сучасного дня. У відношенні до людського життя на нашій планеті воно є безчасове“.

Подібним шляхом пішов також український жіночий рух, що зумів підпорядкувати здобуті ним жіночі права загально-національним вимогам народу. Ідеали, накреслені носіями його — Наталією Кобринською й Оленою Пчілкою, Ольгою Кобилянською й Уляною Кравченко, Ольгою Басараб і Оленою Телігою, найбільшою нашою поетесою Лесею Українкою і всіми тими, що відвідали своє життя за волю України — були для нашого жіноцтва дороговказом. Український жіночий рух розвиває усередині жіночих організацій вартості української жінки, а назовні бореться не лиш за самовияв цих духових вартостей, але й за реалізацію національних ідеалів і створення державної форми, яка могла б створити умовини для росту духа української вільної людини, однаково, мужчини чи жінки.

У жіночій організації сьогодні виробляються організаційні здібності, громадські чесноти й суспільні прикмети, що будуть потрібні в майбутній українській державі. В нашій організації вчимося понадпартійної єдності, що така потрібна для будови держави.

В організаційному рості ми ді-

йшли до найвищого моменту, створивши світове об'єднання українських жіночих організацій різних країн. СФУЖО здійснює це завершення, маючи змогу дії світового й міжнародного засягу. Обидва Конгреси українського жіноцтва, у 1948 р. у Філадельфії і в 1959 р. у Нью Йорку, заманіфестували єдність і цілеспрямованість українського жіночого руху у вільному світі, а водночас виявили кровну й духову єдність цього руху з жіноцтвом в Україні. Але органічне послаблення українського первня в поодиноких частинах української еміграційної спільноти, її втростання в чужі державні й суспільні організми вимагає від нас напруги духових сил і організаційного хисту. Ми мусимо вдержати цей український первень незмінним, заховати його в чистій, живій постаті. Тому зміст нашої діяльності й її форми заслуговують на те, щоб над ними глибше застановитись і спільними рішеннями впровадити в життя. Континентальні Конференції СФУЖО, в Канаді в 1962 р. і в Європі в 1963 році сповняють ці завдання.

Вони зорганізовані для поглиблення зв'язків українських жіночих організацій даного континенту, їх ідейної сполуки, ділової співпраці і їх зв'язку з цілістю українського жіночого руху та централею СФУЖО. Ця друга Конференція відбудеться в листопаді 1963 р. в Англії, на терені Організації Українських Жінок Великої Британії — організації, що виявляє замітну організаційну справність і дієву живучість. Програма Конференції вичерпує всі ділянки праці українських жіночих організацій Європи, організаційну, ви-

ховну, культурно-освітню, допомогову й зв'язків. Крайові організації Англії, Австрії, Бельгії, Німеччини й Франції, кожна у двох доповідях, дадуть наświetлення проблем, успіхів і недоліків своєї країни, а деякі доповіді як на теми зв'язків і організації охоплять цілість організованого жіночого руху в Європі та дадуть тези для поглиблення і зміцнення тих форм.

Не зважаючи на те, що засяг цієї Конференції обмежений рамками європейського континенту, отже діяльності наших складових організацій в Європі — Конференція займе становище до двох загально-українських справ: положення української жінки на Рідних Землях та справи Світового Конгресу Українців.

Перед українським жіноцтвом Європи, так як і перед Управою СФУЖО стоять нелегкі завдання: поборення віддалі, технічних труднощів, осягнення відповідного рівня і згідности ухвал Конференції. Але спільні зусилля напевне допоможуть це осягнути. **І. В. П.**

НА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД СФУЖО

„Гурток Читачок“ в Монреалі (з Літературного Вечора) — 26.50 дол., п-ні Віра Довгань — 5 дол., п-ні Ірина Павликовська (в День Св. Олени) — 5 дол., п-ні Олена Чехівська в першу річницю смерті бл. п. Володимира Січинського — 10 дол., п-ні Дарія Вітанович — 5 дол., п-ні Євгенія Ситник — 5 дол., п-ні Маріянна Мельник — 4 дол. Щира подяка за зрозуміння і піддержку.

ЧИ ВИ ВЖЕ ПРИВЕЛИ ЧЛЕНКУ ДО ВАШОГО ВІДДІЛУ СУА?

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО

З ініціативи й фундації радної м. Дітройту Марусі Бек створено при СФУЖО літературну нагороду для жінок-письменниць. У виконанні цієї постанови проголошуємо оцим

П'ЯТИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО

Предметом Літературного Конкурсу є оригінальна сценічна п'єса або інсценізація існуючого літературного твору, в осередку якого стоїть небуденна жіноча постать. Розмір сценічного твору довільний, однак побажане було б, щоб кількість осіб не була надто численна й декорації відповідали спроможностям української сцени.

На нагороду призначено по 100 дол. за оригінальний сценічний твір і інсценізацію.

Учасниками Конкурсу можуть жінки-письменниці або всі, що хотіли б ними бути.

Реченець закінчення Конкурсу: 31. березня 1963 р.

Конкурсіві твори слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом, подаючи справжнє прізвище автора в запечатаній конверті, на адресу канцелярії СФУЖО з допискою „Для Комітету Літературної Нагороди“:

WFUWO, 4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.

свою поїздку на 25-літнє відзначування смерті сл. п. полковника Є. Коновальця. Слідувала спеціальна сесія Укр. Зол. Хреста, на якій вислухано звіт Гол. Управи й уділено їй абсолюторію.

До Гол. Управи ввійшли: Марія Квітковська, голова; Павліна Різник, Антоніна Куропась і Анна Левкут, містоголови; Тетяна Мойсюк, секретарка; Степанія Семенен, фін. секретарка; Розалія Григорко, касієрка; М. Стружовська, П. Зубальська, П. Онишків, члени. Культ.-освітня Комісія: д-р С. Карпінська, д-р Г. Лашенко, А. Карабіневич. Вих. Комісія: О. Генгало, М. Варвара, Р. Куделя, Д. Бойдуник і С. Курчаба. Орг. референтка: Міра Повх. Контр. Комісія: Марія Кукіз, Марія Левницька, Левка Крупка, Мих. Величко, О. Гелетканич. Представницями СФУЖО на З'їзді були п-ні д-р Наталя Пазуняк, секретарка, і п-ні Олена Чехівська, касієр.

Із життя наших Централь

З'їзд ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНОК БЕЛЬГІЇ

Відбувся він 23. травня 1963 р. в Домі УДК в Брюсселі.

Після Богослуження і молебня в наміренні українського жіноцтва в місцевій церкві св. Володимира, З'їзд розпочав наради під проводом Президії у складі: інж. З. Витязь — предсідниця, І. Коваль — заступниця, Л. Демчук і О. Хохоляк — секретарки. Присутні 36 делегаток репрезентували Секції ОУБ в Льежі, Шарлеруа і Звартберзі та індивідуальне членство.

З'їзд привітали численні місцеві і крайові організації та визначні духовні і світські особи. На ділових нарадах прийнято доповнення і поправки до статуту та заслухано звіт з діяльності Централі і клітин ОУБ. З окремих рішень треба відмітити постанову участі в Європейській Конференції СФУЖО, що має відбутися осінню в Англії. Після уділення абсолюторії уступаючій Управі вибрано нову в складі: інж. З. Витязь — голова, Є. Бачинська й мгр. С. Зелена — містоголови, І. Коваль — скарбничка, Н. Доброславська — секретарка, Л. Демчук і І. Футорська — члени, К. Раб і С. Наумович — заступниці. — Контрольна Комісія: Н. Попович — голова, С. Духнич і П. Галабурда — члени.

7. ДЕЛЕГАТСЬКИЙ З'їзд ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК У НІМЕЧЧИНІ

З'їзд відбувся 25 і 26 травня 1963 року в Мюнхені. Були присутні делегатки із Авгсбургу, Бравншвайгу, Білефельду, Ганноверу, Дорнштадту, Мюнхену-міста, Людвігсфельду, Мозаху, Бідерштайну, Пассаву і Штуттгарту. З'їздом проводила Президія у складі: пп. Блянка Бачинська, предсідниця; проф. Наталія Василенко-Полонська і Христина Стасюк, члени; Осипа Демчук і Анастасія Сайц, секретарі. Звіти клітин і Головної Управи виявили живу діяльність Організації. П-ні проф. Василенко-Полонська виголосила доповідь про вклад української жінки до укр. історії. Внесено зміни до статуту ОУЖ. Головну Управу вибрано у складі: Доц. О. Сулима-Бойко, голова; Л. Чайковська, Б. Бачинська, Т. Микулович, М. Кончак, члени. Н. Гампер, М. Рак, заступниці. Контрольна Комісія: О. Савицька, голова; Г. Лилик і О. Штайнер, члени.

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ

У днях 4.—7. липня відбувся 20-тий З'їзд Укр. Золотого Хреста. З'їзд розпочався спільною сесією із З'їздом ОДБУ, в якому голова п-ні Марія Квітковська мала доповідь-спогад про

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Олександри Думин-Гнатківської складають 10 дол. на Видавничий Фонд ім. К. Гардецької

Марія й Степан Генік-Березовські

З НАГОДИ 15-ЛІТТЯ СФУЖО

Для відзначення 15-ліття СФУЖО 42 Відділ СУА у Філадельфії зложив 5 дол. на потреби СФУЖО. Щира дяка за те!

КОНФЕРЕНЦІЯ СФУЖО В ЕВРОПІ

Підготовка до Європейської Конференції СФУЖО, про яку була вістка в попередніх Вістях СФУЖО, посувається наперед. Устійнено з Діловим Комітетом програму Конференції, яку виповнять звіти з діяльності Крайових Централь Жіночих Організацій Англії, Німеччини, Франції, Бельгії і Австрії, доповіді представниць цих Організацій та делегатки СФУЖО, дискусії, постанови, пресові Конференції і зустріч з місцевим жіноцтвом. Конференція відбудеться в Нотінгемі, б. Лондону, а в Лондоні буде влаштована пресова конференція для журналістів, головою для лондонської жіночої преси. Організує її мгр. Л. Поврозник. Господарем Конференції СФУЖО є Управа Організації Українських Жінок Англії, яку очолює п-ні Анна Остап'юк.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Українське громадянство з жалем сприйняло вістку про те, що дня 25. серпня ц. р. помер у Мюнхені

ІВАН БАГРЯНИЙ

письменник, публіцист і громадсько-політичний діяч.

Арештований більшовиками в 1932 р., він змалював пекло большевицької тюрми у своєму творі „Гетсиманський сад“. Особливої популярності придбав своєю повістю „Тигролови“, що переложена на чужі мови. Покійний був віцепрезидентом Укр. Нар. Республіки і заступником голови Вик. Органу УНРади.

**

Того ж дня відійшов у вічність у Філадельфії український учений і культурно-громадський діяч

Д-Р ВОЛОДИМИР ДОРОШЕНКО проживши 84 роки. Покійний був найвидатнішим нашим бібліографом та одним із найкращих Шевченкознавців. Із жалем провела його в останню дорогу українська громада.

УПРАВА СФУЖО

ЮВІЛЕЙ

ЗАСЛУЖЕНОЇ ГРОМАДЯНКИ

Дня 19. травня 1963 відмітило Торонто небуденну річницю: 70 літ життя і 50-ліття громадської, педагогічної й публіцистичної праці **п-ні Івонні Петрів**. Продовж цілого півстоліття присвячувала п-ні Петрів свої сили й хист виховній ділянці не лиш, як довголітня вчителька у школах Львівщини і самого Львова, а й як авторка нарисів і статей на громадсько-суспільні і виховні теми, що їх поміщувала в педагогічних і жіночих журналах, звичайно під різними псевдонімами.

Переїхавши з новою еміграцією до Канади, осіла в Торонто і віддала свої сили Лізі Українських Католицьких Жінок. Займала становище голови чи містоголови Епархіяльної Управи ЛУКЖ Східньої Канади та редакторки жіночої сторінки у катол. тижневику „Наша Мета“.

Святочну зустріч із громадянством — представниками церковних і світ-

Із ювілею п-ні Івонні Петрів у Торонто:

Зліва направо п-ні Олена Залізник, голова СФУЖО, п-ні Івонна Петрів, п-ні Катря Гарасевич, голова Епархіяльної Управи ЛУКЖ, п-ні Катерина Кравс, почесна голова Еп. Управи ЛУКЖ.

Mrs. Ivanna Petriv was honored by League of Ukrainian Catholic Women in Toronto, Canada on her 70th birthday and 50th anniversary of social activity. WFUWO's President Mrs. Olena Salisniak is addressing the audience with Mrs. Petriv at her left.

ських організацій — підготувала Управу ЛУКЖ під проводом голови п-ні Катрі Гарасевич спільно з Об'єднанням Українських Педагогів, де п-ні Петрів займає також видатну позицію містоголови. Довголітній голова ОУП проф. З. Зелений, що знає п-ні Петрів ще з рідних земель із співпраці з її покійним чоловіком, у своєму з теплом і гумором виголошеному спогаді схарактеризував життєвий шлях і діяльність п-ні Петрів, як зразкового, обов'язкового педагога, громадянки, дружини й матері. Вітали ювілятку й ті, що пізнали її в праці у своїх рядах у Торонті, а саме голова Епархіяльної Управи ЛУКЖ п-ні Катря Гарасевич, почесна голова Центр. Управи п-ні Катерина Кравс і голови та відпоручниці всіх місцевих чи позамісцевих Відділів ЛУКЖ. Прибули також представниці інших організацій — п-ні С. Савчук від ОУК, п-ні М. Барабаш від ОЖ ЛВУ й інші.

З-поміж українських педагогів підкреслювали заслуги п-ні Петрів, як усе готової до співпраці досвідченої старшої товаришки, пп. Козловський, Кінасевич, Горохович та інші.

Від Світової Федерації Українських Жіночих Організацій вітала Ювілятку голова СФУЖО п-ні Олена Залізник, що перебувала тоді в Торонто. Вона підкреслила віддану працю Ювілятки на становищі голови Виховної Комісії СФУЖО. Доцінюючи дотеперішні успіхи Ювілятки, Управа СФУЖО запросила п-ні Петрів обняти виховну

референтуру СФУЖО, що сталося недавно тому. Також згадувала її, п-ну Іванку Мурську, як молоденьку ученицю вчительської семінарії Укр. Педагогічного Товариства у Львові зперед 55 літ. Нею гордилася Константина Малицька, як уродженкою Львова, що походила з давнього шанованого міщанського роду та була окрашою школи.

Та особливої врочистої закраски надали ювілееві привіти від священства м. Торонто, письменний привіт від Єпископа Східньої Епархії Преосв. Кир Исидора, а особливо лист від ВПреоєв. Митрополита Кир Максима з Вінніпегу, в якому Митрополит, що знає п-ні Петрів із давніх років, підкреслив її заслуги як християнки та громадянки. **О. З.**

НА ФОНД ІМ. К. ГАРДЕЦЬКОЇ

На англomовну книжку про Україну, що має вийти заходами фонду ім. К. Гардецької зложили: Відділ ЛУКЖ при Церкві Св. Миколая в Торонто — 41 дол., 4 Відділ СУА, Нью Йорк — 10 дол., 1 Відділ СУА — Нью Йорк — 20 дол., п-ні З. Терлецька — 5 дол., Відділ ОУК з Монреалу — 10 дол., ЛУКЖ, Комітет Зв'язку Відділів у Монреалі — 18 дол. Щире Спасибі!

Чи Ваша приятелька вже має „Наше Життя“? Якщо ні, то подаруйте їй його з нагоди свят чи іменин!

На сторожі здоров'я

Причини старіння

В останньому часі застановили нас усіх надзвичайні смертні випадки. Бачимо, як багато людей вмирає на серцеві недомагання і то відносно в молодому віці. Багато відійшло у нас вчених, мистців, політиків, що могли б ще жити і творити.

Правда, найбільше помирає такі старших людей. Вмирають не тому, що є старші, а в першу через те, що не зацікавлені проблемами здоров'я.

Загально відомий є факт, що пересічний вік людини продовжився. Сьогодні люди живуть значно довше, як сто чи двісті літ тому. Цей поступ завдячуємо сучасним методам лікування та розвиткові гігієни.

А геронтологи стверджують, що це явище поступатиме. Д-р Роберт Де Роп каже у своїй книжці, (Dr. Robert S. de Ropp: *Man Against Aging*, New York, 1962) що зближається час, коли людина, маючи сто літ, буде все ще почуватися молодію.

Багато природників, біологів, лікарів висловили думку, що нормальний вік людини повинен вносити 150 і більше літ (Буфон, Гуфеланд, Дарвін, Мечников, Богомолець і інші). Учений Олександр Богомолець каже, що людина у віці 60-70 років все ще є молода, бо не дійшла ще й до половини свого природного віку. (О. Богомолець: „Продовження життя“, Київ, 1938.)

Панує загальний пересуд, що людина, маючи 60 чи 70 літ, є вже стара, мусить хворіти й скоро вмирати. Коли б люди зрозуміли, що людина старіється в першу чергу психічно, тоді фізичне старіння було б словільнене.

Багато вчених приходить до висновку, що джерелом молодости й довшого життя є правильне харчування. Д-р Г. Шерман, проф. Колумбійського університету заявив, що відповідний харч може

значно продовжити людське життя, а в старших роках зробити життя вартіснішим. (Dr. H. C. Sherman: *Food and Health*, New York, 1947, *The Science of Nutrition*, New York, 1943.)

Також швейцарський лікар д-р Бірхен-Беннер вважає, що причиною недомагань організму є невідповідне харчування. Він заснував санаторію, в якій хворих лікують не хемічними ліками, а відповідними харчами. На підставі своїх дослідів д-р Бірхен-Беннер видав книжку в якій ставить нову теорію харчування. (Dr. Birchen-Benner: *Eine neue Ernährungslehre*, Zürich, 1937.)

Як бачимо — харчування є найважливішою проблемою доброго здоров'я. Кожен кусник їжі — це сила, корисна або шкідлива для нашого організму.

Давніше люди перебували багато на свіжому повітрі, ходили часто пішки, більше спали. Переміна речовин в організмі відбувалась нормально. Сьогодні, при теперішніх засобах комунікації, люди мало рухаються і перебувають більшість дня у закритому приміщенні чи серед випарів міських вулиць. А наша їжа не тільки не змінилася, але придбала ще поважну домішку хемікалій. Вона має багато некорисних, а навіть трійливих речовин. Організм людини затрачує тоді багато енергії для виділення або знеутралізування тих речовин.

В таких умовах переміна речовин в організмі невідповідна і вага організму росте. На тому тлі появляються різні хвороби, а найбільше недомагає — серце.

Які недоліки має сучасне харчування? Над тим застановляються дослідники. У фаховій літературі тієї ділянки є вже ясно окреслений погляд на те. Про це вже часто писалося в нашій пресі. Але не зашкодить коротко навітлити ті напрямні.

Під час I. світової війни в деяких країнах Європи, напр., у Бельгії заборонено перемелювати збіжжя на білу муку. У зв'язку з тим такі недуги, як рак, склероза, цукриця почали зменшуватись. Такі самі явища заобсервовано у II. світової війни у Німеччині. З цього видно, що збіжжя, позбавлене мінеральних складників є для організму шкідливе. У білому печиві усуваємо вітаміну E і всі роди вітаміну B (є їх 16). Їх недостача в організмі викликає вище згадані недомагання, а найбільше ослаблює серце.

Свіжа городина має також органічні мінеральні складники, потрібні до будови клітин нашого тіла. Коли їх бракує, клітини слабнуть і в організмі постають різні недомагання. Свіжі соки з городини мають життєві ензими (ферменти), дуже важні для повного здоров'я організму. Це є біологічні каталізатори, що потрібні в організмі для хемічних реакцій.

Тому в щоденній відживі повинно бути багато свіжої сирової городини і свіжої садовини. Щоб ними не обтяжувати шлунку, найкраще вживати їх у формі соків. Крім мінеральних складників ці соки мають багато вітамінів, що дуже важні для гармонійної праці всіх органів нашого тіла.

В дійсності вживаємо мало городини й садовини, та й то в неправильному виді. Отже сьогоднішня рафінована віджива є позбавлена мінеральних складників, ензимів і вітамінів. Вона допроваджує до повільного занепаду організму.

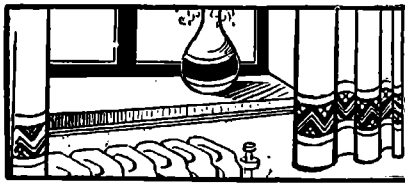
Роман Міхняк

Вважаючи ділянку відживи дуже важливою, вітаємо пропозицію проф. Р. Міхняка, природника з фаху, — познайомити наших читачок із новими її садами.

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Знов наспіли нові уфундування журналу „для бабусі“. П-ні Наталія Яблонська з Торонто відновила свою фундацію надісланням передплати вже третій раз.

Нову передплату для „бабусі“ уфундували п-ні Анна Тимків і п-ні О. Ф. з Філадельфії. Завдяки їм дві нові читачки-залишенки зможуть одержувати журнал. Щира дяка за те!

У НАШІЙ ХАТІ

Українське помешкання

Українське помешкання! Це слово вмещає в собі не тільки поняття домашнього вогнища, що промінює духове тепло на кожну українську людину. Це є також виразник своєрідного стилю, що його витворила віками наша народня культура.

У побуті кожної країни відбивається, окрім суттєвих потреб, також естетичне почуття мешканців. За прикрасу одягу і житла дбали вже мешканці Трипільських селищ. Дбайливо обставлені були княжі замки і боярські двори, подібні прикраси знаходились у побуті селян тієї доби. У пишному орнаменті любувалась також козацька доба. Нічого дивного, що це віками успадковане естетичне почуття передалось і нам, їх нащадкам. Правда, ці традиції були

витиснені з міського побуту на довший час і zostались тільки в формі ужиткового мистецтва серед селянських мас. Але в такій різномодності і з такою увагою плекані, що нетрудно було нав'язати до минулого. Це й сталося спочатку через збирання писанкового й вишивкового орнаменту, а потім введенням його у наш побут.

Яке воно повинно бути, оте українське житло? Різні були думки і спроби його відтворити. Будинок Галагана в с. Сокиринцях на Полтавщині нав'язував до устаткування козацької старшини і впровадив важкі дубові меблі й кольорові кахлеві печі. Полтавське Губерніяльне Земство примінило у своєму будинку столи й ослони народнього типу. Різьбарська Школа у Вижниці стала приміню-

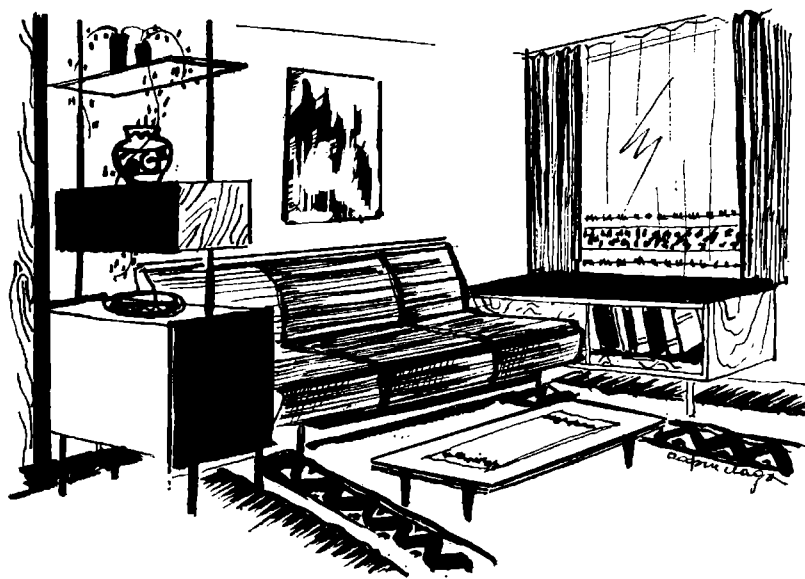
вати гуцульську різьбу до модерних предметів, а різьбар Коверко виконав цілу їдальню в гуцульському стилі. Таким способом пробували створити зміну в хатньому устаткуванні, що сягала найдавніших наших традицій.

А друга течія не сягала так далеко. До сучасної хатньої обстановки вона додавала тільки прикраси в народньому стилі — тканину, вишивку, кераміку. Це легше було досягнути, хоч теж вимагало доброго знання усіх форм народнього мистецтва і тонкого смаку. Бо ж легко може статися, що через перевантаження прикрасами наше мешкання може стати „музеем, чи виставкою народнього мистецтва“, як дотепно написала одна з читачок нашого журналу. Орнамент у мешканні — це завершення його основних ліній, а кольорова схема — це тепло, яким воно промінює. Отже й цю форму українського мешкання не легко розв'язати.

Але вже маємо вдалі спроби. Зокрема добре годиться для того — модерне устаткування. Своїми прямими лініями й нескладною схемою кольорів воно дає добру підставу для нашої народньої орнаментики. Велике значення має також освітлення кімнати і її призначення. Все це треба добре обдумати й розважити, коли наша спроба має дати гармонійну цілість.

Над цим призадумуються тепер українські господині. Багато їх уже влаштувало собі домашнє кубло на новому поселенні. А багато, зокрема тих молодших, приступає до того. Як взятися за це завдання, йдучи за кращими нашими традиціями? Як досягнути найкращого ефекту, будучи відірваним від джерел домашнього промислу на Батьківщині?

Гляньмо перш усього й туди.

Українська вітальня

До модерного устаткування додані українські прикраси. Це є завіски з драперій у стилі народніх тканин та заслона з сітки, вишита легким узором. Невелика доріжка на столику, мистецька кераміка на полицях, килим на підлозі. Українського орнаменту не надто багато, але тим краще він виступає.

Ukrainian Home: Modern living room with Ukrainian touch — embroidered curtains, and table runner, ceramics and handwoven carpet

Користаймо з досвіду

Євгенія Котис

Скорий обід

Як часто приходиться ладити його! Не тільки для своєї рідні, але й коли знайдеться несподівано гість, що його хочемо прийняти. Адже не відпустимо його без обіду чи якоїсь поживнішої перекуски!

В такому випадку нас рятують готові юшки чи морожена горюдина. Їх маємо в великому виборі. І хоч не можна радити постійного їх вживання, проте вряди-годи вони стануть у пригоді.

Щоб додати юшкам кращого смаку, добре є підправити їх горюнячком сметанки чи жовтками (2 жовтка на 4 особи розбити в горюнячку з 2 ложками юшки). Їх вливаємо до гарячої юшки, розмішуємо, але вже не заварюємо.

Горюхову юшку присмачуємо розтертим зубком часнику або ложкою дрібно порізаної і легко прирум'яненої свіжої солонинки (бейкону).

Спосіб приладження мороженої горюдини поданий на опакуванні. Їх приправляти непотрібно, щоб

Адже й там люблять і цінують нашу старовину і стараються прикрасити побут. Домашній промисл має свої традиції і дає цінну сировину. Як її використали там?

Змагання до українського житла ще дуже несміливо закреслене. Подібно, як будівлям загального вжитку надають деякого місцевого кольориту, так і в помешканні стараються впровадити народній орнамент. Але це появляється лиш тут і там, як несмілива спроба. Подибуються навіть голоси у пресі, що накликають до користання з народньої творчости. Але мистецький промисл видно, не дбає про те. Навпаки — щораз більше шириться халтурних взірців, сувенірів, щораз гірші зразки тканин появляються на ринку. Прикладні мистці, запряжені до такої роботи, ідуть за домаганнями загалу.

Л. Б.

не підносити кальорійної вартости. Хіба коли хочемо присмачити її дитині, що нерадо їсть горюдину. Тоді теж вливаємо дрібку сметанки або квасної сметани по половині з молоком.

Стравоспис:

Горюхова юшка
Теляча печінка з рижом
Зелена салата або морожена горюдина
Печені яблука
Чай або кава, тістечка

Теляча печінка

Потрібно:

- 1 теляча печінка
- 10 платків шинки
- 5 платків солонини (бекону), розрізаних по половині
- 2 ложки помідорових повил (пасти) товщ до смаження
- 2 ложки квасної сметани
- 1 ложка борошна
- сіль і перець до смаку

Печінку намочити на 2-3 год. у пісному молоці. Тоді обтерти з вогкости й обібрати з болон. Посипати легко сіллю й перцем, а потім борошном (мукою). Покласти до глибокої сковороди на розігрітий товщ і зрум'янити з обох сторін у часі по 5 хвилин. Підлити 3 ложками води і тушкувати під покришкою. Печінку слід тушкувати коротко, найвище ¼ години. Тоді зняти з плити, вийняти зі сковороди на дощинку й порізати тонко гострим ножем. Перекладати скибки печінки платками шинки й бекону. Додати до підливи в сковороді помідорових повил, квасної сметани, розведеної молоком, розмішати, покласти на це приладжену печінку і тушкувати все разом ще кілька хвилин.

Примітка: Як товщу радимо вживати ложку оливи і ложку масла.

До печінки подавати сипко зварений риж і салату.

Зелена салата

Потрібно:

- головка салати
- половина цибулі
- 2 ложечки цитринового соку
- ложечка цукру
- 2 ложки сметани
- двоє яєць

Промити чисто салату, розірвати на частинки й уложити в круглій салатниці, посипавши дрібно січеною цибулею. Розпустити в дрібці води пів ложечки солі, сок із цитрини, ложечку цукру, розмішати добре, а на кінці додати 2 ложки сметани. Добре вимішати й полляти тим салату. Коли готова, прибрати її чвертками з твердо зварених яєць.

Горюшок або морква

Потрібно:

- 1 пачка мороженої горюдини
- ложка свіжого масла

Розморожену горюдину заварюємо коротко на легкому вогні, солимо до смаку й перед поданням додаємо ложку свіжого масла. Розмішуємо з ним, але вже не заварюємо.

Крихіткі тістечка

Потрібно:

- ¼ горюнятка масла
- 2 горюнятка пересіяного борошна (муки)
- 2 ложки цукру
- 1 легко розбитий білок
- ½ ложечки мигдального запаху дрібка солі (на кінець кожа)
- ¼ горюнятка почищеного, дрібно січеного мигдалю
- цукор до посипання (2 ложки)

Масло втерти з цукром, додати запаху, солі й борошно. Замісити і покласти в холодне місце. По кількох годинах розтачати як на вареники завгрубшки, вирізувати формою або різальцем тістечка й класти на лист (бляху), посипану борошном. Мастити зверху розбитим білком і посипати цукром, що вимішаний із мигдалем.

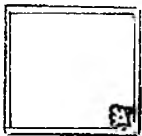
Пекти на 375 ст. впродовж 8 до 10 хвилин.

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

Українська ВИШИВКА

ВИШИВАНИЙ НАСТІЛЬНИК

Поруч вишиваної скатерті в кожному господарстві потрібний також настільник із серветками. Це дуже вигідний предмет, що зробить нам подвійну службу. Його можна просте-

Проект настільника

лити поверх білої скатерті по середині стола, користуючись також серветками. Або можна прикрити ним гладку столову плиту для снідання чи підвечірку. Серветки тоді доповнять накриття.

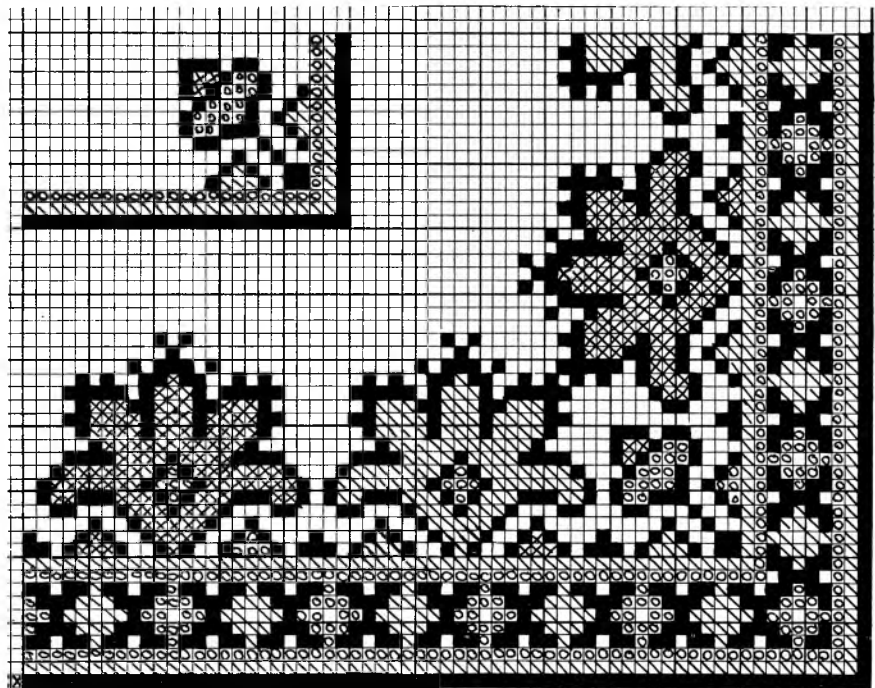
Краски: ■■ вишнева, х х помідорова, // жовта, о о зелена. До вишивання вживати ниток марки DMC: вишнева ч. 902, помідорова ч. 946, жовта ч. 743, зелена ч. 906.

Виконання настільника

Матеріал. До виконання слід узяти біле полотно або панаму, вужчої ширини. Боки настільника повинні вишити около 20 інчів. Вишивку треба примістити на краю, залишивши вузенький рубець. Обкинувши його з обрізаної частини полотна, завертаємо лід спід і прикріплюємо невидними стібами до вишивки.

Серветку величини 7 квад. інчів виконуємо так само.

Вишивка. Хрестиковий взір із Бойківщини приміщуємо на самому краю настільника. Ним обведений настільник із чотирьох сторін. На серветці тільки в одному розі вміщена квіточка. Ціла серветка обведена двома або трьома хрестиковими лініями в різних красках.

Взір до настільника і серветки

ПРОЕКТИ НАШОЇ АНКЕТИ

Поміж проектами, що їх надсилають учасниці анкети, маємо кілька влучних. Вони вміло застосовують взір до сучасного предмету щоденного вжитку. Бо ж треба врахувати не тільки його техніку й кольор, але й композицію та розмір узору.

Подаємо проект п-ни О. Н. Кулинич із Нью-Йорку для низинного взору з ч. 4, Н. Ж.

Низинний взір із жіночої сорочки на Вінниччині можемо використати для дитячої суконочки. Звісно, тяглого взору не слід уживати, бо він за широкий для малої дитячої суконочки. Але покидані мотиви, що звуться „киданці“, можемо використати для прикраснення станичка й подолу спіднички в певних відступах.

Суконочка мусить бути виконана з полотна або панам, щоб можна низом по тому вишивати. Взір можна виконати на перемену чорним і червоним або синім і червоним.

НА МОДНІ ТЕМИ

Ніколи осінні фасони не були такі гнучкі й вигідні, як цього року. Мені здається, що індивідуальний підхід у моді досягнув свого вершка. Правда, зберігаючи загальні засади, як форму й довжину сукні та її матеріал — вас впрочім ніщо не в'яже. Загальна лінія на денне ношення — ділова й спортова, а на вечірне — ефектовна й мерхтлива.

Тканини мають велике значення. Різноманітні легкі вовняні матеріали, найбільш різnorodних кольорів укладаються в елегантні денні сукні. Їх довжина зосталась такою ж, як була, себто на один цаль (інч) нижче коліна. Плащі є дещо довші, щоб захистити їх у холодну й сніжну погоду. Костюми перейшли в минулому велику зміну, але спинились на такому місці, щоб дати кожній те, що їй у ньому найкраще. Жакети сягають лиш грошки нижче стану, саме так, як годиться. Спіднички стрункі, але не обтислі, часто прикрашені кишнями. Отже, як бачимо, в костюмах великих змін немає, але необхідний дбайливий крій і бездоганне викінчення.

Новинкою цього сезону є доповнення, що окреслене назвою „перекладання“. Для щасливіших із нас ці „перекладання“ будуть із хутра у формі безрукавок, пелеренок, болерок і т. д. Їх одягатимуть під костюмові жакети поверх блюзок, суконь і светрів. Кому ще трудно здобути на такі „перекладання“ з малпачого хутра, для них будуть безрукавки з м'якого шовку, плетені з волічки — звичайно гладкі, але в контрастовому кольорі до сукні чи костюму.

Плащі цього сезону трудно описати. Деякі з них прилягають до стану, другі спливають широко, немов пелерини. Одні з широкими, викоченими комірами, другі з широкими рукавами, з одним, а й із двома рядами гудзиків. Справжнього хутра мало, зате багато штучного. Прикраси з гудзиків, кишень і поясів. Лиш вибирайте!

Оленка Літінська-Санторе

МІЄМО ВІКНА

Нелегка це робота! Особливо, коли наша хата модерна й тих вікон у неї без числа й ліку...

Та її треба зробити. Ще й тепер, як довго триває тепла осінь. Кожна господарка має свій спосіб. Та я хотіла б поділитись своїм способом із читачками Н. Ж.

Я випробувала всякі способи й засоби, що є на ринку. Аж раз прочитала в газеті пораду, що видалась мені дуже простою. Але я випробувала її, щоб і тут переконатись. І показалося, що вона дуже добра і зваживши кошт і зужиті сили — таки найкраще оплачується.

Треба пам'ятати, що бруд, який осідає на шибках із середини, має інакше

підложжя, ніж той, що ззовні. Унутрі він має вугільні складники, що походять з оґріття, куховарення й цигаркового диму. Цей бруд дуже трудно відходить і залишає смуги.

Ззовні шибки маюють тільки порошок. Його легше позбутись, але зате він дуже скоро осідає й коли впаде дощ, то матимете плями вже на другий день після миття.

А тепер до мого випробуваного способу. Взяти невеличку посудину, найкраще плястикову. Влити туди літру добре теплої води і додати пів горнятка керосину (можна купити в найближчій газоліновій стації по 25 ц. за гальон). Керосин не змішається з водою, а буде пливати зверху.

Тоді взяти стару ганчірку (найкраще волохату стирочку від посуду), занурити й викрутити її. Не викручувати надто сильно, а лиш так, щоб вода не сканувала. Тоді витирати шибку легко відосередними рухами, не притискаючи. Побачите, як легко бруд відходить!

Коли вже вікно вмите, тоді треба взяти старий волохатий рушник і витерти його. Знов не слід терти вікна! А лиш переїхати по ньому цією волохатою тканиною. Її кінчики найкраще забирають бруд, що його керосин звільнив. Іншого роду ганчірка того не зробить. Витираєте вікно таким рухом, якби ви витирали меблі від пороку.

Правда, раджу не мити вікна, коли світить сонце. Це трохи утруднює діяння керосину, а потім витирання вікна від бруду. Але й так ніхто не любить прагитись під час роботи. Дальше треба знати, що вікна, обмиті в такий спосіб, більш відпорні на бруд із-зовні. Дощові краплини не лишають на них слідів, бо керосин творить на них легку поволоку.

От така моя порада. А коли читачкам пощастить із нею, буду дуже рада.

Тітка Марійка

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО!

ВІСТІ СФУЖО

Річники 1956—1959

у брошурованій оправі

Ціна 1.50 дол.

Замовляти в Централі СВА.

Олена Цегельська

Жартівливі хлопчики

Батьки двох братів, Данка й Славка, мали за містом дуже гарну садибу. Там була серед великого саду простора хата. Перед хатою повно квітів: рож, далій, лілей і кущів пахучого бозу, ясмину. А ціла посілість була обведена високим муром. Кріслаті яблуні і груші поширили понад муром своє густе тілля. Хлопці залюбки вилазили на ці дерева і скриті в густому гіллі дивилися вниз, на вулицю. А там проходили дорослі, і діти та любувались видом квітучих дерев та тишилися пахощами квітів.

Аж ось хлопцям прийшла охота пожартувати собі з прохожими дітьми. Вони зложили велику китицю квіток, зв'язали міцно і на шнурочку спустили її на той бік, поза мур, на хідник, — а самі, сховані в густому гіллі дерева, — держали в руках другий кінець шнурочка.

І, як надходили якісь діти, хлопчики, чи дівчатка, побачивши лежачу китицю, схилились з окликом радості: — О, які чудові квітки! Їх хтось загубив! — Та лиш хотіти їх підняти, — як уже ці хлопці з дерев потягнули за шнурочок і китиця підіймалася угору та зезала в густому гіллі.

Ось надішло двоє дітей, дівчинка й хлопчик. Знову повторилось теж саме. Квіти самі, наче власною силою рушили з місця

ІДУ З ВЕДМЕДИКОМ

Рівна стежечка в саду,
тут пісочок білий.
Я по стежечці іду
і ведмедика веду.
А ведмідь неспійлий.

Тупай, Бурцю! Раз, два, три!
Далі, далі й далі.
Нам швиденько треба йти.
Та ж не дарма маеш ти
з пластику сандалі.

Г. Чорнобицька

і поїхали вгору і... шезли в гіллі. Хлопчик на мить спинився здивований, а дівчинка, яка в півсмерку гілля, не закримітила шнурочка, злякалася і крикнула:

— Втікаймо геть звідсіля! То якісь чари! Нечиста сила! Ох, ах! — і бігом пустилася назад, а хлопчик за нею:

— Та стривай бо, стій! Не бійся! Ану, ось хвіртка до тої хати, що при ній цей сад; подзвонимо, спитаймо, що воно за диво!

Дівчинка нерішуче спинилася, а він подзвонив. За деяку хвилину отворила двері їм мама цих хлопців: — А чого вам, діти? Кого шукаєте?

А вони обоє нараз, задихаючись, одне наперед другого, заговорили: — Ой, прошу пані, у вашому саду є щось... щось якась таємниця, може то якийсь магнес,

а може електрика, що квітки з землі підносять і вони самі їдуть угору і ховаються в густому гіллі дерева. Так зарепетував хлопчик.

А дівчинка: — Ні, ні! Прошу пані, це ніякий магнес, це якийсь чарівник, нечиста сила, це... це відьма! Я сама на власні вуха чула, як вона страшно сопіла! Ох, як мені лячно!

На такі суперечні вістки ця пані здивувалася: — Що це вам, діти? Які квіти? Який магнес? Яка відьма? Що ви такого закримітили? Я вас не розумію! Що бачили?

А вони обоє нараз: — Ми це диво бачили на власні очі.

Пані хвилинку подумала, а потім: — Ану, ходімо в сад. Покажете мені це якесь дерево!

Пішли всі троє. Дівчинка ще дещо відставала, а хлопчик зразу підбіг ближче муру і крикнув: — Це те дерево, ось тут!

— Ось вам, діти, магнес! Ось

Як Василько спіймав лиса

І по цей бік ліс, і по той бік ліс, а посередині над річкою — село. Був собі в тому селі хлопчик, Васильком звався. Ніколи не дармував, мамі завжди помагав: то дрівець нарубає, то води з криниці принесе, але головна його робота була — гусей пасти.

Розумний був Василько, він усе знав: і чому веселка з'являється на хмарі, і де найбільші гриби ростуть, і з якого дерева буває найкраща сопілка. А того, що в лісі, у гушавині, живе лис — Василько не знав. Бо лис хитрий був, сліди за собою пушистим хвостом, мов мітлюю, замітав, завжди в кущах ховався і вдень нікому з людей не показувався на очі. Недарма кажуть: хитрий, як лис!

А лис, відомо, ласун на свіже м'ясе, на курочки, на гуси, на каченята. Та й викрадати їх він був великий майстер. Підкрадеться, бувало, в луг або під сам тин, вискочить з-під куша чи з бур'яну, хапне за шию, стисне зубами міцно і швидко, що бідолашна птаха і крикнути не встигне — і вже поніс її у ліс, до своєї норі...

От, стала в тому селі пропадати домашня птиця. В одній господині курочка увечері не прийшла на сідало, друга хазяйка качечки не дорахувалася, третя ходить по сусідах, питає, де її гуски нема... А був у того Василька старий мудрагель, гусак. Пішов він раз одинцем до річки води напиться і тільки ступив ногою на

нечиста сила... відьма! — кликнула весело, піднесла вгору китицю квіток і похитала нею у воздусі, на шнурочку, та сердечно засміялась, а з нею і діти зразу тихо, в враз голосно: — Ха-ха-ха! Піднявши голову вгору, пані закликала: — Ей, Данку, Славку, ви, гультіпаки, злязьте з дерева, пограєтесь із дітьми, що злякались ваших жартів!

Почулось шарудіння листя, а потім: Гоп, гоп! — зіскочили обидва хлопчики з дерева, привітались із тими дітьми, яких вони знали зі школи. Потім всі весело побігли між кушки агресту і порічок поласувати солодкими ягідками.

луг — а з-за верболозу гульк лис!

— Ага, маю тебе, небоже! — каже лис, облизуючи смачно губи. — Буде з тебе смачний обід, та й не диво, бо в мене сьогодні якраз уродини.

Бачить гусак — біда! Пішки не втече, а до льоту нема де розігнатися. От він і каже:

— Ну, щож, їж, коли на те прийшло! Я тебе тільки одного прошу: дозволь мені з цим світом попрощатися, перед смертю ще раз потанцювати.

— Танцюй, тільки недовго! — на те лис. — Я голодний!

— Лише хвилинку, хвилиночку! — сказав гусак, став підстрибувати, вдавав, ніби то він справді танцює, а далі розправив крила, розмазнув ними раз, другий, піднявся в повітря і з криком полетів у село. А лис тільки облизався та й із стидом потюпав додому.

Прилетів гусак у село і розповів гусям свою пригоду. Цілий вечір гуси гелготіли, журилися.

Журився і Василько, йому шкода було курочок і гусочок. Чув від діда Андрія, що то лис полює домашню птицю.

— Стривай же, Микитко! Мушу я тебе дістати в свої руки! — думав Василько. — Тільки як? Рушниці не маю, капкана наставляти не вмю... Що мені робити?

Думав, думав, а далі взяв пів буханця хліба, натер його салом, пішов у ліс і поклав хліб насеред галяви. Приходить на другий день — хліба нема! Певно лис

з'їв. Узяв Василько другу половину буханця, натер ковбасою і поклав на краю галяви біля старезної липи. У стовбурі липи, вище кореня, було велике дупло. І цю другу половину буханця лис уночі з'їв.

— О, як так, то й на третю ніч лисюга прийде сюди! — подумав на radoшах Василько. Приніс три великі буханці, ще й завуженого свинячого хвостика і поклав це все у липу, в дупло. А дупло всередині величеньке, отвір до нього вузький.

Уночі прийшов лис на галяву, нюшить — щось пахне! Запах привів його простісінько до дупла, а там — хлібини! Лис довго не вагався, протиснувся дірою в дупло і давай халасувати хліб! З'їв одного буханця, забрався до другого, а нарешті сторочив і третього. От, тепер тільки б піти додому та й смачненько виспатися! Та лихо! Хоче лис вилізти з дупла і не може! Наївшись, він став такий грубий, що крізь отвір не пропхається. Як не пручався, як не силкувався, нічого не вдіяв! Спіймався у липовому дуплі, мов у пастці...

А вдосвіта приходить до лісу Василько, з ним дядько Андрій і ще троє сусідських хлопців. Дивляться — з дупла визирає перелякана лисяча морда.

— А, здоров, Микито! — закликали хлопці. — Бач, піймався! Прощайся, небоже, тепер з товстенькими курочками і з пуженькими гусочками!

Розрубали отвір дупла і спіймали лиса в мішок.

Тепер він уже не грабіжник, бо нікого грабувати. Він живе в зоологічному парку за залізною огорожею. У скелі є нора — це його мешкання. Збоку журчить струмок, розливається ставочком. Їсти приносить доглядач, а люди приходять усе літо, стають біля огорожі й дивляться на лиса. Нудно.

Отак він живе. Парк схожий на ліс, але в лісі немає залізної огорожі, що не пускає лиса ходити, куди хоче. Лис згадує далекий рідний ліс і тужить за волею, але годі! Хто шкодить, того завжди саджають за залізні ґрати...

Роман Завадович

РИБОЛОВ

**Рибку дуже я люблю,
Рибку з татом я ловлю:
Тато вудку закидає —
Я від радощів кружляю!**

**Рибку дуже я люблю,
Рибку з татом я ловлю:
Тато рибку витягає —
Я від радощів стрибаю!**

**Рибку дуже я люблю,
Чи зловлю чи не зловлю,
Як повернемось у дім —
Я чемненько рибку їм:**

**При столі (як є улов) —
Я найкращий риболов!**

Леонід Полтава

Вітаємо!

У попередньому числі подали ми приріст членів у деяких Відділах СУА, що не належать до Окружних Рад. Виявилось, що вони гарно працюють і можуть похвалитись добрими успіхами. Перед веде 17 Відділ із Маямі зі своїми 12 членами. Але й інші Відділи не уступають. Перегляньмо прибуток членок в інших Відділах. Вони дійсно гарно попрацювали в 1962 і 1963 рр. С

У тому часі вступили до Відділів СУА:

27 ВІДДІЛ СУА, ПИТТСБУРГ, ПА:

Стефанія Голуб'як
Дарія Мазур
Галина Олексин
Дора Полатайко
Олена Футала

55 ВІДДІЛ СУА, ЛОС АНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.

Галина Гриценко
Ірина Долинюк

Емілія Задорожна
Анна Іванчук
Таня Касперська
Анна Лозова
Зеня Марків
Марта Олексишин
Стефанія Порайко
Ольга Романюк
Ірина Сіак
Євгенія Федевич

ЕКЗЕКУТИВА СУА

НА ПАМ'ЯТНИК Т. ШЕВЧЕНКА

Посвячення площі, що відбулося дня 21. вересня 1963 р. у Вашингтоні, знов розворушило зацікавлення пам'ятником. Уже недалекий час, коли в осередку її стане бронзова постать нашого Пророка. Але на двигнення її потрібно ще фондів. З приємністю подаємо жіночі пожертви на ту ціль.

П-ні Стефанія Ермолович із Левітану зложила 100 дол., п-ні Любина Терещенко з Риджвуду 75 дол., а по 50 дол. пожертвували пп. д-р Тетяна Цісик, Наталія Котович, Ольга Кушнір і Стефанія Вовчак із Філадельфії. По 25 дол. пожертвували пп.: Марія Бульба з Брукліну, Марія Кружинська з Овлін, д-р Ірина Гребеняк з Вотерфліту, д-р Лідія Стовбун з Акрону, Наталія Монастирська з Аліквіпі.

Це гарний приклад жіночої жертвенности, що повинен заохотити й інших. У кожній українській хаті повинна знайтись грамота Комітету Побудови Пам'ятника.

ПОДАРУНОК МИСТКИНІ

Наша співробітниця п-ні Наталія Стефанів, яка своїми статтями про українську кераміку відкрила нову рубрику в журналі, недавно тому переїхала з Філадельфії до м. Даллас у Тексасі. З жалем попрощала її українська громада, а зокрема 20 Відділ

СУА, якого була членом. П-ні Наталія щедро відгукнулася на потреби Відділу, жертвуючи одну зі своїх картин на розгравку. А для Централі СУА принесла в подарунку спеціально намальовану картину „Квіти“, що її створила з нагоди ювілею своєї вчительки Олени Кульчицької. Картина прикрашує тепер горішню залю Дому СУА. Ще один доказ тісного порозуміння зорганізованого жіноцтва із світом мисткинь!

П-ні Наталія Стефанів закінчила факультет кераміки при Темпл університеті у Філадельфії і провадила класу кераміки в Укр. Мист. Студії. Свою рубрику „Українська кераміка“ в нашому журналі вона погодилась продовжувати.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

У липневому числі Н. Ж. я завважила світліну молодиці з помилковим підписом. Стрій на цій світліні не походить із Рогатинщини, як було подано, а з с. Ліски на Сокальщині з часів панщини. Цей стрій був власністю Музею в Сокалі. Світліна була зроблена в 1938 р. на показі народньої ноші у Львові. Я студіювала тоді у Львові й голова Філії Союзу Українок у Сокалі п-ні С. Хомінська попрохала мене той стрій на показі продемонструвати.

Стефа з Кашубинських Цегельська

Наші пляни

Перед нами другий рік по Конвенції СУА. Щоб розпочати правильно працю, слід перевірити, що зроблено з запланованого на 1962-63 рр. Раджу переглянути всім референтам **резолуції XIII. Конвенції** у Нашому Житті, жовтень, 1962 (ч. 9, ст. 26). Там же на стор. 25 є намічені організаційною референтурою наші найближчі завдання.

**

Дальше мусимо усвідомлювати й приєднувати жіноцтво, що стоїть поза рамками СУА. А **внутрі наших Відділів** треба звернути увагу на пасивних членок. Які в них побажання чи заінтересування? Що стримує їх від активної участі в праці? Треба усвідомити кожній, що їх праця в Відділі немов мала цеголка переходить через Окружні Ради до Централі та складається на велику будову нашої організації.

**

Організаційні референтки повинні подумати про правильне **впорядкування сходин**. Передусім дбати про їх періодичне скликання (найкраще щомісячне), про відповідний зміст (частина ділова і частина для розваги членок) та правильне, парламентарне їх ведення.

**

Участь Відділів у праці нашої громади є конечна. Хоч нераз співпраця з товариствами є трудна, але ми не можемо від неї втікати. Жінки підходять до громадської праці більш чуттєво, але й із практичним змислом. Громада нас потребує, але мусить також належно оцінювати наш вклад.

Ірина Кашубинська
Орг. Референтка Гол. Управи

Коли в Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.

НЮ-ЙОРК, Н. Й.

Зустріч градуантів

Три роки тому Окружна Рада СУА впровадила в життя гарний звичай, що українська громада вітає окремою імпрезою випускників середніх шкіл. Це вже стало традицією в Нью-Йорку та стає прикладом і для інших осередків, бо в Філадельфії вже двічі проведено таку ж Зустріч.

Цьогорічна Зустріч Градуантів відбулась дня 8. червня ц. р. у залі школи св. Юра. Організаторами й господарями Зустрічі були — Окр. Рада СУА і Українська Студентська Громада. В зустрічі взяли участь абсолювенти середніх шкіл Нью-Йорку й метрополії, їхні батьки, парох церкви св. Юра о. Засійбіда, представники студентства, представники молодечих організацій Пласту й СУМА, представник Об'єднаного Комітету м. Нью-Йорку та представник Укр. Нар. Союзу.

Зустріч відкрила голова Окр. Ради п-ні мгр. Ірина Падох, яка привітала всіх присутніх і передала ведення програми офіційної частини в руки студента П. Дорожинського. Після молитви, що її перевів о. парох Засійбіда, градуантів привітала від батьків п-ні Христина Навроцька. Ця зустріч стала для неї доказом, що родинний дім, Церква й молодечі організації вщепили дітям почуття приналежності до українського народу, коли во-

ни, на порозі нового життя, з'явились, щоб спільно це відзначити.

Від градуантів промовляла п-на Христина Барагура, що здобула цього року нагороду в конкурсі Об'єднаних Націй та стипендію від стейту Нью-Йорк і Барнард каледжу. Вона порівняла ситуацію середньошкільників до гольфових мячів, що їх розважний грач націлює на певну віддаль. Дотепер ними керувала, хоч прихильна, але постороння сила — батьки й виховники. А тепер уже мають іти кожен своїм окремим шляхом і змагати до цілі, що зарисовується перед ними. Це нелегкий шлях, але конечний, коли вони мають щось досягнути, коли мають прислужитись своєму народові, старій і новій батьківщині та всьому людству.

Черговими промовцями були — о. парох Засійбіда, п. І. Котлярчук, представник організованого студентства та мгр. І. Базарко, представник Комітету Об'єднаних Організацій. Від УНС промовляв його гол. секретар д-р Я. Падох, що роздав градуантам на пам'ятку томик поезій Т. Шевченка українською й англійською мовами.

У розваговій частині програми градуантки О. Баран та І. Кіпа відограли на фортеп'яні композиції Рахманінова й Шопена. Молитва, заключне слово п-ні І. Падох і спільна світлина градуантів закінчили офіційну частину Зустрічі.

Слідувала товариська частина, що продовжилася поза північ. Градуанти забавлялись, щоб веселим спомином закріпити в пам'яті оцю приємну зустріч, що їм улаштували Союз Українок Америки та Укр. Студ. Громада. За „Свободою“

ШИКАГО, ІЛЛ.

Вшанування Олени Кульчицької

Ювілей сеньорки наших образотворчих мисткинь відбився широким відгомном в Україні й поза її межами. Завдяки її довголітній мистецькій діяльності була її постать дуже відома, а педагогічна праця наблизила до неї цілі покоління молоді. Тому вістка про її 80-ліття сколихнула все українське жіноцтво. І хоч сама її особа та творчість недоступні для нас, проте хотілось поклонитись їй і з віддалі та усвідомити її значення.

Найкраще це вдалось **Окружній Раді СУА в Шикаго**. Вона притягнула до співпраці місцевих мисткинь, щоб спільно влаштувати цей поклін. Спільний Комітет підготував продуману програму, що як не можна краще виявила наше зрозуміння й пошану.

У **першій частині програми** п-ні Міка Дачишин відчитала уривки з біографії ювілятки. Спогади з зустрічей і розмов Ольги Коренець і Дори Левицької, пройняті глибоким зрозумінням цієї мистецької душі, відчитала рецитаторка Л. Коломиєць.

У **другій частині відкрито виставку картин**. Центральне місце в ній займали праці ювілятки, випозичені з місцевих приватних збірок. Було кілька олійних картин, дереворитів, ряд репродукцій акварель та таблиці типів народнього вбрання з популярної збірки мисткині. По середині виднів портрет ювілятки, виконаний арт. М. Дачишин. Над ним був розміщений герб роду Кульчицьких у виконанні ювілятки.

До цієї невеликої збірки долучено збірну виставку картин місцевих мисткинь. З-поміж майстрів-мисткинь виставляли: Михайлина Ольшанська-Стефанович і Міка Гарасовська-Дачишин. З молоді групи взяли участь: Ірина Несторович, Анна Калимон та Ксея Теодорович. У цьому перегляді сполучилось різне мистецьке відчуження старших і молодших мисткинь, щоб спільно віддати поклін шановній сеньорці.

Численна публіка з увагою вислу-

ДО ГОЛОВ ВІДДІЛІВ І ПРЕСОВИХ РЕФЕРЕНТОК СУА

Жовтень — місяць преси!

Подбаймо в тому місяці про журнал нашої організації! „Наше Життя“ є носієм ідей СУА, лучником між Централюю й членками і репрезентує нас у громадї. Тому пригадуємо:

а) Ухвалу XIII Конвенції про обов'язкову передплату журналу нашим членством;

б) Змаг у приєднанні передплатниць, що його проголосила Округа Філадельфії між своїми Відділами;

в) Заохоту приєднувати передплатниць з-поміж кругів своїх приятельок і знайомих;

г) Дарувати передплату „Нашого Життя“ з нагоди іменин чи свят нашим приятелям.

З нагоди Різдва Свят, що перед нами, можемо привітати рідних і приятелів теж на сторінках „Нашого Життя“! Подбаймо заздалегідь за те, щоб наших побажань не бракувало!

Осипа Грабовенська
Прес. референтка Гол. Управи

Із ювілейного свята Олени Кульчицької в Шикаго:

Портрет і картини мисткині були уміщені на центральному місці UNWLA Regional Council in Chicago celebrated the 80th anniversary of prominent Ukrainian painter Olena Kulchycka. The painter's portrait is centrally located.

хала першої частини та з пієтизмом оглянула зразки творчості ювілятки. Над іншими картинами цієї виставки розгорялась дискусія, що виявляла різний підхід присутніх. Це й зрозуміло, коли зважити, який великий відступ часу ділить творчість Олени Кульчицької від сучасних модерністичних течій. Поодинокі покоління мистців себе заперечують, а потім знов взаємно віднаходять.

29 Відділ СВА, що складається з молодих членок, подбав про буфет на цій імпрезі. Цим доповнено культурний почин, що так гідно й тепло вшанував нашу ювілятку.

Окружна Рада СВА, що недавно тому відновила свою діяльність, впровадила себе дуже влучно на цьому терені. Знайти зв'язок організованого жіноцтва зі світом мисткинь — це щасливий помисл, що скріплює нашу громаду й її вартість. А поклін нашій ювілятці в такій вишуканій формі підносить значення нашого поселення.

Л. Б.

МАЯМІ, ФЛОРИДА

Уродини заслуженої членки

В половині липня ц. р. закінчила п-ні Ева Сташків 74 роки свого трудолюбивого життя. З тієї нагоди членки СВА в Маямі зробили їй милу несподіванку. Вони приїхали до дому п-ні Сташків із традиційним тортом і вином та заспівали многоліття. Голова Відділу СВА в Маямі п-ні Л. Візняк привітала п-ні Сташків з уродинами

та побажала їй дожити до 100 літ. Зворушена до сліз п-ні Сташків широко подякувала за таку милу несподіванку. При чарці вина розказала про свій цікавий життєвий шлях від ранньої молодості аж до літньої старості. Своїми десятьма пальцями і впертою витривалістю добилась вона великого майна. Як довголітня членка СВА, п-ні Сташків ціле своє життя жертвувала на різні народні цілі. Вона заявила, що

все своє майно призначить на будову шкіл та захисту для старих.

На цьому місці слід пригадати, що п-ні Сташків уже виявилась добродійкою української молоді. У попередніх роках вона уфундувала стипендії для дівчат-студенток, жертвуючи разом 500 дол. на Стипендійний Фонд СВА. З того Фонду одержали дотепер стипендії — Катедра Українознавства при Пеннсилвенському Університеті (для студентки) 112 дол., а по 100 дол. п-на Ольга Петрова, своячка Лесі Українки, п-на Мирослава Макар із Дітройту та п-на Дарія Дубас із Клівленду.

В теплій, наче родинній, атмосфері забавлялись Союзянки, співаючи веселих народних пісень. На прощання п-ні Сташків пожертвувала 20 дол., з чого призначила 10 дол. на місцевий Відділ СВА, 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж. і 5 дол. на річну передплату „Нашого Життя“.

Євгенія Остап'юк, прес. реф.

КОГОВЗ, Н. Й.

Товариська зустріч 34 Відділу СВА

В неділю, 30. червня ц. р., відбулась товариська зустріч членок нашого Відділу у п-ні Касіяничук. День був дуже гарний, але в місті докучала ду-

Із ювілейного свята Олени Кульчицької в Шикаго:

Зліва направо: Мисткині Михайлина Ольшанська-Стефанович, Анна Калимон, Оксана Теодорович і голова Окружної Ради СВА мгр. Дора Рак.

An exhibit of young Ukrainian painters was arranged at this anniversary. From left to right: Painters, Michaela Olshanska Stefanovych, Anna Kalymon, Oksana Teodorovych, with President of Regional Council Dora Rak.

Увага! Молодий талант! Увага!

Наше молоде жіноцтво здобуває все нові осяги в мистецтві, професійному й громадському житті. Розгляньмося кругом себе! Кого виберемо найкращим молодим талантом 1963 р.?

Надсилайте свої пропозиції разом із життєписом!

РЕДАКЦІЯ „НАШОГО ЖИТТЯ“

хота, тому майже всі наші Союзнянки радо поспішили на цю зустріч, що відбулася в городі п-ні Касянчук, високо над містом Трой. Прибулі, втішачись холодком, довго оглядали яричний город та майстерно плекані квітники, що райдужним килимом простелились довкруги хати.

Серед розмов та дискусій, при дбайливо приготованій перекусці, скоро й приємно минав час. Поручено й обговорено в товариській атмосфері ряд питань і проблем нашого організаційного життя.

Під кінець гостини, на пропозицію п-ні Шанц, голови нашого Відділу, та при щедрій підтримці господині присутні Союзнянки зложили 17 дол. для старших людей у Німеччині.

Вже в сутінках ночі тулились квіти в городі, як відсвіжені товариською зустріччю Союзнянки вертались додів.

Анна Гогоша

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Поминки 42 Відділу СУА

Наш Відділ колись був дуже численний, але тепер змалів в наслідок віку й недуг своїх членок. Та все ж продовжує роботу в міру своїх сил і відбуває правильно свої сходи. Кожні місячні збори присвячені якійсь події чи роковинам. Відзначаємо також радісні нагоди, себто ювілей або уродини кожної членки. Бо хоч не дуже проявляємо себе тепер, але ціле життя ми провели в громадській роботі і тому час згадати заслуги кожної з нас.

Щороку влаштовуємо поминки за померлих членок. Цього року це відбулось дня 10. березня в Домі СУА. Поминки відкрила голова Відділу п-ні Марія Пашук і запросила присутніх до застелених столів. Згідно з давньою традицією поминки в нас усе получені з харчуванням. Коли присутні з'їли смачний обід, тоді тост-мастер п-ні Анна Сивуляк перебрала провід. Розказала про цей звичай, що ми впровадили кілька років тому. Щороку згадуємо тих, що були в нашому

Відділі, а особливу увагу посвячуємо тим, що недавно покинули нас. Тоді покликкала до слова п-ні Л. Бурачинську, членку нашого Відділу, що виголосила доповідь про його значення і працю, вложену в нашу організацію. Тут п-ні Марія Пашук відчитала список 43-ох членок, що відійшли у вічність.

У 1962-63 рр. померли бл. п. Софія Василенко, Ольга Павловська і Пелагія Дурановська. Спогадами про Покійних поділились із нами пп. Марія Пашук, Марія Пак і Ольга Фостик. Бл. п. Софія Василенко славилась, як писанчарка та віддана організації членка. П-ні Пашук бачилась із нею день перед її смертю й вона передала членкам привіт. Бл. п. Ольга Павловська недовго була у Відділі, але встигла з'єднати собі симпатію всіх. П-ні Пак подала коротко її життєпис. Бл. п. Пелагія Дурановська багато праці вложила в осяги Відділу, і хоч зазнала не одну трудність, але нічим не зражувалась. П-ні О. Фостик її в тому піддержувала.

Привна на поминках рідня бл. п. Пелагії Дурановської і бл. п. Кекилії Гардецької щиро подякувала Управі Відділу за пам'ять.

Наприкінці п-ні М. Пашук подякувала всім за участь та висловила радість з того, що ніяка вложена в організацію робота не забувається, а згадується вже й по смерті членки.

Присутня

ФІНІКС, АРІЗОНА

Основні збори 77 Відділу СУА

Дата: 18. серпня 1963.

Президія: п-ні Марія Шалаута, секретарка Ініц. Комітету.

Доповідь про цілі й завдання Союзу Українок Америки та пояснення статуту відчитала п-ні М. Шалаута іменем Ініц. Комітету.

Дискусія виявила зацікавлення присутніх та охоту заснувати Відділ СУА. Більшість голосів запропонувала обрати патронкою св. княгиню Ольгу.

Управа Відділу: п-ні Марія Шала-

ута, голова, п-ні Анна Шалаута, місто-голова, п-ні Марія Ліневич, секретарка, п-ні Марія Винничок, скарбник, п-ні Анна Терлюк, член. Референтками стали: п-ні Анна Шалаута культ.-освітньою, п-ні Лисенко імпрезовою, п-ні Бремко сусп. опіки, п-ні Леся Бакович зв'язків, п-ні Литвинишин господарською, п-ні Надія Комарницька пресою.

Контр. Комісія: п-ні Марія Сисин, голова, пп. Василенко і Бакович, члени.

М. Шалаута, голова.

ДОПОВНЕННЯ

У пожертвах 28 Відділу СУА, поміщених у ч. 7, 1963 зайшла помилка і пропущено кілька пожертв. А саме: п-ні Марія Наорлевич пожертвувала 10 дол., а не 5 дол., як було подано. Пропущено пожертви п-ва Флоренції і Степана Дорошенків та п-ні Анни Винник, що дали по 5 дол. За недогляд перепрошуємо.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІ

Лікарські поради

На сторінках нашого журналу ми завважили цінні лікарські вказівки п-ні д-р Домни Ясінчук. Прохаємо частіше давати нам такі інформації. В американських журналах є багато лікарських порад і вказівок, тому й наш журнал повинен іти тим слідом. Наприклад, хотілось би довідатись дещо точніше про алергію, про що ми колись у краю не чули. Побажано було б довідатись дещо ближче про менопаузу й нервові zaburення, пов'язані з нею, а також про харчування й плекання доростаючих дівчаток. Це все нам стало б дуже в пригоді!

Читачки з Випані, Н. Дж.

ЖОВЧЕБЕ КАМІННЯ

Дуже добрі в Вас тепер дописи на медичні теми. Хотілось би, щоб вони були більш докладні і на різні теми. Наприклад, чому не обговорено дотепер хворіб жовчевого мішочка (запалення чи камінів), а дуже багато людей хворіє на це. Треба би подати від чого це приходить, яку діету стосувати та яких ліків уживати, щоб каміння зникло без операції!

Надія Ластовецька, Англія

Про хвороби жовчі писала п-ні д-р Надія Сороківська в ч. 2 Н. Ж., 1962 р. Там знайдете причини постанови жовчевих камінів, як і діету, яку треба стосувати.

Ред.

2)

У баби й діда була добра пам'ять. Всі ми (старші й діти) охоче бувало слухаємо, як хто з них оповідає дуже кольоритно про різні події давнього часу. Згадували про життя нашого дідуня й бабуні й про дитинство нашої матері. Звичайно в тих оповіданнях відбивалася індивідуальна вдача оповідачів, — бабині розповіді були більш об'єктивні, а у діда виходило, що „колись“ усе було краще, як тепер, причому це „тепер“ дід Купер'ян вимовляв якось особливо зневажливо. Так ми слухали про минуле життя з уст живих його учасників.

III.

Отже в „бабуниній“ садибі жилося нам добре. Та це все ж була міська садиба, хоч Гадяч мале тихе місто, а в ті часи було ще зовсім патріархальне. Та мамі хотілося влаштувати наше життя ще ближче до природи. Порадившись із татом, зважила мама купити трохи землі й побудувати самим за своїм смаком дім. Околиці Гадяча дуже гарні, мама з дитинства їх знала і тому швидко нагледіла дуже близько (одразу за міською мережою) ділянку землі з лісом (дев'ять десятин).

Олена Пчілка завжди, коли щось уважала за потрібне і зважила робити (чи то в громадських справах, чи в справах інтересів родини) то відповідно до своєї енергійної вдачі одразу й бралася за здійснення свого наміру і працювала ретельно, напогідливо, не шкодуючи ані часу свого й енергії, ані коштів. Так і цього разу — купивши урочище Голубівщину (як воно звалось у попереднього власника Голуба), мама назвала його „хутір Зелений Гай“ (так і в урядових інстанціях, на пошті і т. д. вже ця посілість стала зватися) і заходилася над плянуванням будівництва і взагалі перетворенням цього, так би мовити, „незайманого“ терену на чудову людську оселю.

„Зелений Гай“ містився на правому високому березі Псла. Ця гора місцями дуже крута, подекуди порізана ярками, чи вірніше западинами, була вся вкрита лісом. Тільки дві було більших галявини, так звані, велика і мала „макітри“, за їхню дивну форму. З „великої макітри“ відкривався надзвичайно гарний краєвид далеко-далеко на схід. Під горою, на березі Псла, стелилася невеличка сіножать із групами

й окремими кучерявими деревами; беріг був обривчастий, тільки в одному місці пологий із піщаним дном, де добре було приставати човнам і купатися дітям. На горі ліс кінчався, невеличка смуга орної землі, що належала теж до Зеленого Гаю, прилягала вже до широченного полтавського шляху, по якому в давнину ходили чумацькі валки й пересувалося військо, а в цей час їздилося незначною вузькою колією. Решта шляху, поросла споришем, лежала мов той широкий зелений килим. На цей шлях мешканці Зеленого Гаю любили ходити на прохід при заході сонця. Широкий краєвид, що там відкривався очам, справді був напрочуд гарний: за шляхом тяглися аж до самого обрію поля, — колишній степ, а тоді давно вже розораний. Серед полів зрідка розкидані хуторські садиби з садками, позначені притаманними Полтавському пейзажеві тополями, на пригорках височіли вітряки... Те все освітлене сонцем, що саме там ховалося за обрій, залишало у кожного незабутній спогад про красу української природи.

На Голубівщині не було жодної будівлі. Ліс був молодий, у ньому не було старезних, „вікових“ дубів, та були все ж дерева саме в силі, а на просторіших місцях росли й великі, могутні дуби; однак, густого лісу було більше, місцями гущина була така, що й продертися через тії терни, ніяк було. В одному досить глибокому ярку поросла осичина, на дні там протікав потічок з природньої кринички (без цебрини). Пізніше вже в Зеленому Гаю Леся цю осичину звала „декадентським лісом“ і залюбки туди ходила. Дійсно куточок той був якийсь особливий, — зрослі в глибині дерева високо тяглися до сонця ясно зеленковато-сірими стовбурами і лише вгорі густе віття тріпотіло своїм сріблястим листям.

IV.

На такому терені мама й приступила до здійснення свого пляну. Місце, де ставити дім, мама вибрала серед лісу на пів гори, отже одразу провели дороги: до верху гори — виїзд на шлях і до низу — до Псла. А що гора була таки досить крута, то до річки зробили аж три різні дороги, відповідно до різних потреб: одну широку для проїзду (возити воду тощо), а дві, щоб ходити, — одна, як її назвав тато, „стежа благоразумія“ була, що правда, довша, зате вигід-

ніша — добре вирівняна, спускалася серпентиною, на боках стояли лавочки в кількох місцях для відпочинку в холодку під деревами, а в бік Псла — прочищено ліс, щоб милуватись річкою, відпочиваючи. Цією дорогою ходили старші мешканці Зеленого Гаю. Для молоді, що нетерпеливилась купатися і збігала стрімкими стежками до річки, зробили круту вузьку доріжку зі східцями — „козину стежку“, як мама казала. Я так докладно про це згадую, щоб підкреслити, як у всіх своїх заходах мама дбала завжди і про естетику, й про доцільність, а також і про вигоду й смаки близьких їй людей. Дім побудували самі: мама намалювала плян, який вона хоче, а тато зробив розрахунки. Спровадили двох майстрів із Волині. Хоч то не були якісь едуковані фахівці, а прості майстри-самоуки, але ті самі, що за кілька років перед тим будували в Колодяжному так званий „Лесін Домик“ (1890 р.), згідно з маминими вимогами.

В будівництві і всіх клопотах, зв'язаних із ним, мамі дійсно практично допомагали тато й, по-часті, старший брат наш Михайло, а Леся, Ольга й Оксана більше тільки своїми порадами зі сфери естетики, хоч, правда, й шоденне хатне господарство в родині теж перебрали на себе на те літо в Гадячі (в місті), бо мама ціліснітькі дні пробувала, порядкуючи, в Зеленому Гаю. А від нас двох наймолодших дітей, звичайно, помочі в такому ділі мама не могла мати, хоч нам усе в Зеленому Гаю подобалось і ми дуже втішались, що швидко там житимемо. Це безперечно приємно було мані, отже це підсилювало її енергію.

Частенько й ми діти ходили, або пливли човном до Зеленого Гаю, і я могла цілими годинами нишпорити в лісі, де моя поліська натура все шукала й подибувала якісь аналогії з Волинню. То я знаходила квіти „зозульчине масличко“, „точнісінько“ такі, як у Колодяжному, то зовсім таку „красиворону“, як там бачила і т. п. Та не мало було й відмінного в природі полтавській від нашої волинської; дещо мене навіть бентежило: от як те, що в Зеленому Гаю було багато тоді справжніх отруйних гадюк (либонь не дарма й місто звалось Гадяче, може їх споконвіку там водилося багато?). Мені й на Волині траплялося бачити не тільки вужів, а й правдивих гадюк, але то бувало зрідка і кожного разу дітям пояснювали — котрий вуж цілком нешкідливий, а як натрапляли на гадюку, то її дорослі намагалися вбити, а дітей остерегали від неї. А тут у Зеленому Гаю ми натрапляли щодня по скільки разів на гадюк; на щастя, не тільки ми від них втікали, але й вони самі, сполохані втікали від нас, так що за весь час жодна з них нікого не вкусила. Пізніше, як ми вже оселилися в Зеленому Гаю, гадюки кудись зникли. Певне, що гадюки не люблять галасливого й метушливого сусідства людського.

1898 року збудовано в Зеленому Гаю дім. Дуже просторий, гарний, як я вже згадувала, на нерівній, згористій поверхні, мав він два поверхи з одного боку (на схід), а з фронту, від заходу — один поверх. Кімнат було 11, вітальня й їдальня були дуже великі, інші менші. Ще за їдальню часто правив дуже великий балкон із краєвидом на Псьол. Збу-

довано дім солідно, так щоб, при бажанні, і взимку можна було жити в ньому, — в усьому домі груби, а у вітальні ще й камін. Мамі, Лесі та іншим у нас у родині подобалося зимою, а то й восени холодними вечорами посидіти при вогнищі в каміні за розмовою чи слухаючи музику. Ту приємність частіше могли мати ті з нас, що не мусіли поспішати до навчання чи роботи до Києва і залишалися в Зеленому Гаю на всю „золоту“ осінь, що там бувала напрочуд гарна, коли навколишні ліси набирали розмаїтих барв, а вода у Пслі робилася така темно-темно синя. (Однієї такої осені Іван Труш намалював там декілька прекрасних пейзажів). У хатах було дуже ясно, бо хоч дерева росли так близько від дому, що віття навіть зазірало в деякі з вікон, але вікна були великі й їх було багато. На верхньому поверсі вікна були оригінальні — заокруглені вгорі й із зіркою з червоного скла. З Лесіної кімнати, вітальні й їдальні вікна виходили на схід, тому ранішнє світло крізь ці кольорові шибки справляло в цих кімнатах враження чогось казкового.

Улаштувуючи домівку, мама у всьому не забувала про естетику, а не тільки про вигоду чи гігієну. Навіть такі прозаїчні спорудження, як льодовня чи купальня — і ті в Зеленому Гаю були незвичайні: льодовня з майстерно зробленою солом'яною стріхою і маленькими віконичками та ганочком здавалася якоюсь таємничою хаткою в лісі, а купальня (властиво роздягальня) поставлена під вербою, що похилилась над водою, з гладенько виструганих дощок з широким вікном в стіні, обернений до річки, з лавками навколо й усередині та зручними східцями до води, вабила око. А що ці дрібниці характеризують особу, — то пригадується мені такий випадок: по сусідству від Зеленого Гаю купив собі дачу місцевий поміщик (граф Ламздорф), а тому, що він свого берега не мав, то поставив свою купальню на загального користання дорозі, що впиралася в річку й межувала з Зеленим Гаєм. Купальня його була звичайна, незугарна халабуда та ще й яскраво пофарбована вохрою, і дійсно — на тлі чудового берега Псла, це було як „більмо на оці“, мовляла наша мама. Коли це одного літа приїздимо до Зеленого Гаю, аж тої купальні нема — згоріла зимою. Ми були певні, що її хтось підпалив і жартували, що це очевидно естетичне почуття гадячан не витримало такої наруги над їхньою природою. Мешканці Зеленого Гаю почували вдячність до цього невідомого естета.

Тоді ж, як і дім, ще збудували хату для сторожа, що мешкав у Зеленому Гаю круглий рік. Хата була за зразком звичайної селянської української хати під солом'яною стріхою, тільки досить велика „на дві половини“, дуже чепурна. Ще поставили тут таки в лісі велику шопу на всякі господарські потреби. Перших три роки тримали тут коня й фаєтон, головним чином для Лесі. Щоб Леся не натруджувала хворої ноги, багато ходячи, на гору чи з гори, її возили, а по рівному вона приєднувалась до гурту і йшла пішки. Пізніше по операції Леся того не потребувала — нога в неї вже не боліла. Всі будівлі оточував з усіх боків ліс.

Централа одержала

від 20. серпня до 14. вересня 1963:

РІЧНА ВКЛАДКА і ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від. 38 Ленсінг 20.00 5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ і ВКЛАДКИ ДО СФУЖО:

Від. 23 Дітройт 45.00 5.20
„ 38 Ленсінг 13.50

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від. 34 Коговз 17.00
„ 47 Рочестер 34.50
Люба Шот, Рочестер 20.00
Ядвига Кобель, Дітройт 1.00

ФОНД ЗВ'ЯЗКІВ І РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ:

Від. 37 Дітройт 17.00

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від. 20 Філадельфія 5.00
Гурток ОУЖ, Нотінгем 4.13
Анастасія Білоус, Дітройт 20.00
Лідія Смик, Ковл Ситі 5.00
О. Фіголь, Едмонтон 5.00
І. Петрівська, Вайнленд 5.00
Л. Полтава, Нью Йорк 3.00
Анна Йовик, Маямі 2.00

НА ДІМ СУА:

Від. 38 Ленсінг 25.00
Марія Величко, Філадельфія 5.00

ДЛЯ НТШ, САРСЕЛЬ:

Від. 20 Філадельфія 49.50
Аня Літинська, Філадельфія 5.00
Розалія Когут, Філадельфія 5.00
Володимира і д-р Микола Ценко,
Філадельфія 5.00

З подякою,

А. Кульчицька фін. секр.
Анна Сивуляк, кас.

ІМПРЕЗОВІ РЕФЕРЕНТКИ СУА!

Замовляйте

збірку сценічних п'єс

(сатири, комедії, скечі)

із

Конкурсу Сатири СУА

Ціна 10 дол.

Замовляти в Централі СУА

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION

(Act of October 23, 1962; Section 4369, Title 39, United States Code)

1. Date of filing: September 12, 1963.
2. Title of Publication: OUR LIFE.
3. Frequency of issue: Monthly except August.
4. Location of known office of publication: 817 N. Franklin St., Phila., Pa.
5. Location of the Headquarters of the Publishers: 4936 North 13th Street, Philadelphia, Pa. 19141.
6. Names and Addresses of Publisher, Editor and Managing Editor:
Publisher: Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141.
Editor: Lidia Burachynska, 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141.
Managing Editor: Osypa Hrabowenska, 4936 N. 13th St., Phila., Pa. 19141.
7. Owner: Non-profit Organization, no stockholders.
8. Known bondholders, mortgages and other security holders: None.
9. Total No. Copies Printed (Net Press Run):
 - (A) Average No. Copies:
Each issue during preceding 12 months: 4090.
Single issue nearest to filing date: 4000.
 - (B) Paid Circulation:
 1. To term subscribers by mail, carrier delivery or by other means: 3480.
 2. Sales through agents, news dealers or otherwise: 220.
 - (C) Free distribution (including samples) by mail, carrier delivery, or by other means: 120.
 - (D) Total No. of copies distributed: 42,030 in 11 months.

Із листів до Адміністрації

Збагачує мою бібліотеку

Зокрема приємно мені відмітити високий рівень Вашого журналу, що його не тільки радо перечитую, але й кожний річник, гарно оправлений у полотно, збагачує мою домашню бібліотеку.

Марія Харина

Дуже милий гість

Журнал є дуже милим гостем у нашому домі, радо й точно його читаємо, особливо любить його мій чоловік.

Марія Опока

Було б побажано

Було б побажано більше статей на виховні теми.

Анна Стасів

Такий жіночий журнал

Посилаю передплату за Ваш культурний і такий жіночий журнал.

Ірина Салук

Багато тратьте

Багато тратьте ті, що не читають і не переплачують „Нашого Життя“.

Стефа Луцик

Болгарська юшка

Я прочитала в лютневому числі, як варити юшку по-болгарськи. Сьогодні зварила я так, як було подано і була дуже добра та смачна.

Петронеля Рак

ЗАХОДАМИ СУА

вийшла відбитка

Гуцульське вбрання

Жіночий одяг

із ілюстраціями і прибілками
матеріалу

Коштує 1 доляр

Замовляти у Централі СУА

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.

Return to: "OUR LIFE Magazine"
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 4, ст. 5. — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок Калущини

Printed by "AMERICA"—817 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.